

Kötelező a maszkviselés és a távolságtartás a temetőben

Aki teheti, ne vasárnap menjen világítani

Fotó: Nagy Tibor

Bár a marosvásárhelyi temetőben az eddigi információink szerint nem terveznek komolyabb szigorításokat a világítás napján, a hatóságok arra kérik az embereket, ha tehetik, korábban, már a napokban keressék fel elhunyt szeretteik sírját, hogy november 1-jén ne legyen tömeg a sírkertekben. A jelenlegi járványhelyzetben, amikor Marosvásárhelyt vörös zónaként tartják nyilván, fontos, hogy a temetőben is mindenki viseljen maszkot, és tartson távolságot.

Menyhárt Borbála

Akárcsak az életünk más területeit, a világítási szokásainkat is valamelyest átírja a jelenlegi járványhelyzet, hiszen most, amikor Marosvásárhely a fertőzöttségi arány szempontjából vörös zónának számít, kockázatos az a zsúfoltság, ami november elsején a város temetőiben ki szokott alakulni.

Szerencsére sokan felmérték ezt a veszélyt, és már a legutóbbi hétvégén, valamint a napokban kimentek szeretteik sírjához, virágot helyeztek el, és gyertyát gyújtottak az emlékükre.

(Folytatás a 4. oldalon)

A közigazgatás digitalizálása és informatizálása

A digitalizáció megvalósítása a kormány egyik legjelentősebb célkitűzése, a közigazgatás digitalizálásával és informatizálásával vissza akarják állítani a polgároknak az állami intézményekben vetett bizalmát – jelentette ki Antonel Tănase kormányfőtitkár a Digitális Váltásért Országos Tanács bemutatása és tevékenységének elindítása alkalmából tartott konferencián.

4.

A Pilátus című film bemutatója a Duna televízióban

Anyja és lánya kapcsolatáról szól Dombrovsky Linda rendező első tévéfilmje a Pilátus, amelyet vasárnap este mutatnak be a Duna televízióban.

5.

Románia megtámadta az uniós mobilitási csomag egyes előírásait

Románia a kormány révén három kezességet is benyújtott a csomag azon előírásai ellen, amelyek hátrányosan érintik a román áruszállítókat, és az előírások megsemmisítését kérte.

6.

Vadászlovaglás kopjafaavatással

Október 24-én Marosvásárhely határában második alkalommal rendezték meg a régmúlt idők úri szórakozását felelevenítő II. Maroszéki Hubertusz vadászlovaglását. A kiváló körülmények között megtartott lovas rendezvény teljes napi programot ölelt fel, élménydús mozzanatokkal, nagyszerű hangulattal.

7.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegváltoztatásokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Artnális

Tiszta kezek hadművelet

Karácsonyi Zsigmond

Merészen indított Marosvásárhely frissen beiktatott polgármestere. Soós Zoltán székfoglaló beszéde letisztult formában tükrözte mindazt, amit a város polgárai nagyon régóta várnak: véget vetni az etnikai megosztásnak és a hamis ígéreteknek. Ezek mögé bújva két évtizedig tudta fenntartani – esetenként a bűnüldöző szervek érdekvakságának köszönhetően is – korrupciós hálózatát az előző városvezetés. A Florea-korszaknak többször akartunk véget vetni, de – az elcsalt szavazatok miatt – minden kísérlet kudarcra végződött. Négy évvel ezelőtt sem sikerült „megsozni a róka farkát”. Azonban a kudarcból lehetett építkezni. Talán még jól is jött ez a hosszabb felkészülési időszak. Az új vezető kiforrottabb, megalapozottabb programmal és céltudatosabb csapattal igyekezik lebontani a körülbástyázott bürokrácia várát, hogy az intézmény nyitottabb legyen a polgárok felé. Nehéz feladat, mert némely ügyintéző túlságosan hozzászokott a „baráti szívességek” és kenőpénzek gyakorlatához. Egyik leköszönt tanácsos úr is azzal védekezett nemrégiben az őt ért vádakkal szemben, hogy baráti kapcsolatát felhasználva mi mindent tudott elintézni a magyar közösség számára. Az ilyen tájba simuló mentalitással van a baj. Így éltetjük tovább a korrupciógyanús ügyintézőt. Még akkor is káros, ha némely közszereplő ezt a kompromisszumok politikájaként próbálja megetetni velünk, miközben ily módon építi saját egyéni karrierjét, esetenként vagyonát.

(Folytatás a 3. oldalon)

OKTÓBER

28., szerda
A Nap kel
6 óra 59 perckor,
lenyugszik
17 óra 13 perckor.
Az év 302. napja,
hátravan 64 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. 6 °C

Isten, éltesse!

Ma SIMON és SZIMONETTA, holnap NÁRCISZ napja.

NÁRCISZ: eredetileg a Narcisz-szusz férfinév női párja. A nárcisz virágnév szintén a férfinévből származik.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2020. október 27.

1 EUR	4,8741
1 USD	4,1264
100 HUF	1,3349
1 g ARANY	252,0199

Mégsem vörös Backamadaras (?)

A madarasi öregotthonban alakult ki a fertőzési gócpont

Fotó: facebook.com/Diakonos Öregotthon

Megyei hírek

Szülőföldön magyarul

– pénteken lejár a határidő!

Mint ismeretes, a magyar anyanyelvű oktatásban részesülő gyermekek szülei október 30-áig igényelhetik a Szülőföldön magyarul program keretében a 2019–2020-as tanévre nyújtott magyarországi támogatást. A program lebonyolítói az igénylők küldeményét – a szükséges iratokkal – a postai bélyegző legkésőbb október 30-i dátumával fogadják el. Bővebb tájékoztatás a 0266-244-450-es telefonszámon, illetve a www.szulofoldonmagyarul.ro internetes oldalon kérhető.

Online zajlik a nemzetközi orvostudományi konferencia

A vírusjárványra való tekintettel a MOGYTTE diákligája online szervezte meg a 24. Marisiensis nemzetközi orvostudományi és gyógyszerészeti konferenciát, amelynek munkálataiba, műhelymunkáiba, előadásaira október 24-e és december 13-a között lehet bekapcsolódni regisztráció alapján. Jelenleg a világ minden tájáról mintegy 1500-an jelentkeztek különböző szaktémával (orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti). Az előadók között orvosok és diákok is vannak. A legjobb szakdolgozatokat díjazják. Az érdeklődők a www.marisiensis.ro honlapon jelentkezhetnek a konferenciára.

Segítség karanténban lévőknek

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal a szociális igazgatóságon keresztül, a 725/2020-as számú rendelet előírásainak megfelelően élelmet biztosít a házi elkülönítésben levő és a Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság nyilvántartásában szereplő kiszolgáltató személyek számára (a 18/2017-es sürgősségi kormányrendelet 7. cikkelyének 2. bekezdése szerint), a házi elkülönítés/karantén 14 napos időtartamára, a SARS-COV-2-vírus terjedésének korlátozása érdekében. Bővebb tájékoztatás a szociális igazgatóságon, a 0365/430-859-es telefonszám 103-as mellékállomásán kérhető.

Nemzetközi fotópályázat

A Sapientia EMTE Kolozsvári Karának diákszervezete, a Kolozsvári Hallgatói Önkormányzat (HÖK) hetedszer szervezi meg a Sapixel nemzetközi fotópályázatot, melyre november 1-ig lehet benevezni. A szervezők két témában – utcafotó (streetphoto) és veszély – várják az alkotásokat. A versenyre bárki küldhet pályamunkát a világ bármely pontjáról. A szervezők összesen 1130 dollár értékben osztanak ki első, második, illetve harmadik díjat a két kategóriában. A pályamunkákat kizárólag elektronikus formában lehet elküldeni a sapixel@khok.ro e-mail-címre, a pályázó nevével, életkorával és lakcímével. A pályázók lássák el munkáikat a kívánt kategória címével. Egy pályázó témakörönként egyetlen képpel nevezhet be, további információk és a részletes követelmények a Sapixel International Photo Contest Facebook-eseményen olvashatók.

Online dicsőítő koncert

Az udvarfalvi Reménység zenekar november 28-án, szombaton 21 órától Nincs más név címmel online dicsőítő koncertet tart. A számos új, időszerű dalt megszólaltató élő közvetítés a 2004-ben alakult együttes Facebook-oldalán és YouTube-csatornáján lesz követhető.

Hírszerkesztő: Kaáli Nagy Botond

A hét végén szárnyra kapott a hír, miszerint Backamadaras is vörös zónába került a koronavírussal fertőzöttek számának gyors megugrása miatt, hétfőn pedig ennek ellenkezőjéről értesültünk. A híresztelések mégsem voltak alaptalanok – derült ki.

A megyei katasztrófavédelmi bizottság múlt pénteki 35. számú határozatában Backamadarat a vörös zónába sorolta, míg e hét elején már módosított ezen, a 37. számú határozatban a települést már a zöld zónában találjuk, a 36. számú aznapi határozat pedig megjegyzi, hogy mivel egy öregotthonban van a fertőzési gócpont, településen nem haladja meg az 1,5 ezreléket a fertőzöttek aránya.

A kérdésben Szöcs Antal polgármestertől kértünk felvilágosítást. Az előjáró elmondta: valóban a múlt pénteki döntés értelmében vörös zónába kerültek, hétfőn pedig visszahelyezték őket a zöldbe. Ez annak tudható be, hogy a szabályozás szerint ha egy idős- vagy gyerekotthonban alakul ki gócpont, a település besorolását ez nem befolyásolja. Ezt jelezték is szombaton a megye alprefektusának.

Az eset háttérében az áll, hogy a backamadarasi Diakonos öregotthon lakóit és személyzetét a múlt hét folyamán tesztelték, egy részük csütörtökön, a többiek pénteken kapták meg az eredményt: kiderült, hogy az otthon 40 lakója

közül 24 idős személy, valamint nyolc idősgondozó fertőződött meg. A hét végén, vasárnap az egyik megfertőződött idős ember (aki egyéb betegségekben is szenvedett) el is hunyt. A polgármester értesülése szerint a fertőzött személyzet visszautasította, hogy az otthonba vonuljon vissza két hétre, ehelyett hazaköltözött. Mindannyian jól vannak, tünetmentesek, és érdekes módon a közegészségügyi igazgatóság megengedte, hogy bejárjanak dolgozni, az utaztatásuk is megoldott.

Az önkormányzat a múlt pénteki döntés értelmében elrendelte a kellő intézkedéseket a községben, kötelezővé tette az arcvédő maszk viselését, a bárók pedig csak szabadterei teraszokon szolgálhatnak ki vendégeket, továbbá a köztérek és tanintézmények fertőtlenítéséről is döntöttek. Hétfőn módosult a község besorolása, de az előjáró egyelőre nem rendelte el a szigorítások felfüggesztését, ezt a helyzet további alakulásától teszi függővé.

Ezzel párhuzamosan az oktatásban is a vörös forgatókönyvre kellett átállni, így hétfőn nem mehettek a diákok iskolába, ám a megyei bizottság hétfői 38. számú döntése értelmében a község iskoláit már visszahelyezték a sárga forgatókönyv szerint működő egységek sorába, ezért kedden már vegyesen folyt a diákok oktatása a három településen. (grl)

RENDEZVÉNYEK

Az égig érő paszuly – online

A marosvásárhelyi Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház társulata a járványügyi helyzet alakulása miatt szünetelteti a közönség előtt zajló tevékenységét, de mindent megtesz annak érdekében, hogy a gyermekek ne maradjanak bábszínházi élmények nélkül. Az elkövetkezőekben a közönséget a virtuális térben követhető mesejátékokkal várják. November 1-jén, vasárnap 10 és 20 óra között Az égig érő paszuly című bábelőadás látható. Az előadás linkjét a néző által megadott e-mail-címre küldi el a színház a jegyvásárlást követően. Bővebb tájékoztatás a 0740-566-454-es telefonszámon naponta 9–13 óra között.

Márton Evelin a meghívott

A héten folytatódik az Írók az iskolában nevű projekt. Október 29-én, csütörtökön Márton Evelin találkozik a virtuális térben a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus

Teológiai Líceum diákjaival. Az online találkozón a diákok kötetlen beszélgetés révén kerülhetnek közvetlen kapcsolatba a kortárs irodalommal. Az esemény szervezője a Podium Egyesület, közreműködik Brandner Emőke tanárnő.

Time of Dreams – Álomidő

Ezzel a címmel nyílik absztrakt festészeti és szobrászati kiállítás a Maros Megyei Könyvtár Amerikai sarok részlegén. A kiállító Péterfi József marosvásárhelyi szobrászművész, aki 1980-ban a helybéli népművészeti iskolában Lucia Călinescu tanár diákjaként képzőművészeti szakon végzett, később Mureșan Vasile szobrászművész műhelyében tanult. Számos egyéni és csoportos kiállításon vett részt munkáival. A megyei könyvtárban Time of Dreams – Álomidő című tárlata november 2-án nyílik, és hétfőn, szerdán és pénteken 9–14.30, csütörtökön 12–19.30 óra között lehet megtekinteni a vírusjárvány terjedését megelőző szabályok tiszteletben tartásával.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Kárpátalján a magyaroknak sikerült megőrizniük pozícióikat a helyhatóságokban

Kárpátalján a magyar kisebbségnek sikerült megőriznie korábbi pozícióit a vasárnapi ukrainai helyhatósági választásokon – jelentette ki Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke kedden az MTI-nek telefonon nyilatkozva.

A politikus hozzáfűzte, hogy hivatalos eredményt az ukrán központi választási bizottság – a testület közlése szerint – várhatóan csak november 6-án közöl. A KMKSZ saját, úgynevezett párhuzamos szavazatszámolása alapján viszont – amelyet

más pártok hasonló szavazatszámolása is alátámasztott – a szervezet bejutott, és a mostanival megegyező számú, azaz nyolc képviselője lehet a 63-tagú kárpátaljai megyei tanácsban. Kiemelte, hogy Babják Zoltán is megőrizte polgármesteri székét Beregszászon. Ezenfelül hét kistérségben győztek magyar jelöltek. „Minden olyan helyen, ahol a magyarság jelentős számban van jelen, minden szinten a KMKSZ képviseltetni fogja magát. Minden politikai célt, amelyet a helyhatósági választások előtt kitűztünk magunknak, sikerült megvalósítani” – összegezte Brenzovics László. (MTI)

A kisebbségi ügyek nem tekinthetők belügynek

A kisebbségi ügyek nem tekinthetők belügynek egyetlen létező európai és nemzetközi jogszabály szerint sem – közölte Sziijártó Péter külgazdasági és külügyminiszter kedden a Facebook-oldalán.

Sziijártó Péter a közzétett videóban azt mondta, hogy az ukrán külügyminisztérium bekérte a kijevi magyar nagykövetet, és azt a döntést hozta nyilvánosságra, hogy két magyar – valószínűleg kormányzati – tisztségviselőt ki akar tiltani Ukrajnából, arra hivatkozva, hogy beleavatkoztak az ukrán belpolitikai folyamatokba.

A miniszter azt mondta: nem tudja, mire gondoltak beleavatkozás alatt. Arra, hogy a magyar kormány ötven lélegeztetőgépet adományozott Ukrajnának a kárpátaljai kórházak fenntartásáért és a koronavírusos betegek ellátásáért, arra, hogy Magyarország az egyetlen, amely megengedi az ukrán állampolgároknak a tranzitálást Nyugat-Európa felé, vagy arra, hogy magyar költségvetési forrásból finanszírozzák az egyik legszennyezettebb kárpátaljai folyó vizének tisztítását? – sorolta Sziijártó Péter.

Szerinte a döntés „szánalmas és nonszensz”, amely azt

üzenni, hogy Ukrajna lemondott az európai és euroatlanti integrációért tett eddigi erőfeszítéseiről, és arról, hogy Magyarország támogassa ebben, mivel az Európai Unióban és a NATO-ban minden tagállam egybehangozó támogatására van szükség ahhoz, hogy új országokkal szorosabbra fűzzék az együttműködést.

Sziijártó Péter kijelentette, hogy Magyarország továbbra is készen áll a jószomszédi viszonyra és a párbeszédre, de az elmúlt időszakban azt mutatja, hogy ez a szándék egyoldalú.

A miniszter a kárpátaljai magyarokat a kormány teljes körű támogatásáról és együttműködési szándékáról biztosította, valamint ismét gratulált a KMKSZ „történelmi, átütő sikeréhez” az ukrainai önkormányzati választásokon. A Kárpátalján elért eredmények világossá teszik, hogy a magyarok véleménye megkerülhetetlen lesz a térség jövőjének tekintetében a következő időszakban is – mondta Sziijártó Péter.

Az ukrán külügyminisztérium vasárnap este közleményében vádolta meg a magyar diplomáciát azzal, hogy közvetlenül beavatkozik az ukrán helyhatósági választásba, és emiatt „kemény reakciót” helyezett kilátásba. (MTI)

A francia termékek bojkottja még inkább eltávolítja Törökországot az EU-tól

Recep Tayyip Erdogan török elnök felszólítása, hogy országa lakossága ne vásároljon francia termékeket, még inkább eltávolítja Törökországot az Európai Uniótól – jelentette ki Ujvári Balázs, az Európai Bizottság illetékes szóvivője kedden.

A szóvivő a testület brüsszeli sajtótájékoztatóján újságírói kérdésre válaszolva közölte, az unió Törökországgal kötött megállapodásai az áruk és termékek szabad kereskedelmét írják elő. Ankarának tiszteletben kell tartania kétoldalú kötelezettségeit, amelyeket egyebek mellett a társulási megállapodásban, a vámunióra vonatkozó megállapodásban, valamint a mezőgazdaságot, a szén- és acélpárt érintő szabadkereske-

delmi megállapodásokban vállalt. Az ilyen bojkottok csak eltávolítják Törökországot az uniótól – közölte.

Recep Tayyip Erdogan török elnök hétfőn arra szólította fel országa lakosságát, hogy egyáltalán ne vásároljanak francia termékeket, miután Emmanuel Macron francia elnök erőteljesebb fellépést helyezett kilátásba az iszlámistákkal szemben Samuel Paty tanár brutális meggyilkolását követően.

Samuel Paty búcsúztatóján Macron azt mondta, Franciaországban ezután is lehet a karikatúrákat publikálni, és az ország megvédi szekuláris értékrendjét a radikális iszlámmal szemben. Macron kijelentései felháborodást váltottak ki az iszlám világban. (MTI)

Abortuszpárti tüntetők Lengyelországban

Több lengyel városban, köztük Varsóban hétfőn közlekedési csomópontokat torlaszoltak el, és megbénították a forgalmat a beteg magzatok művi vételését tiltó alkotmánybírói döntés miatt tüntető tömegek.

A közúti blokádok országszerte 16 órakor kezdődtek, Varsóban több forgalmas kereszteződést, köröndöt zártak el a közösségi médiában szerveződő csoportok.

A gyalogos tüntetők mellett az abortuszpárti mozgalom jelképeivel ellátott személygépkocsik is részt vettek a forgalom megbénításában. A tiltakozók több helyen vörös festékekkel öntötték le az úttestet.

A gyülekezők – többségükben fiatalok – a „Nők háborúja”, „Nők forradalma”, „A kormány nem magzat – eltávolítható”, „Az én testem – az én döntésem” feliratú transzparenszeket tartottak, láthatóak voltak a melegjogi és az anarchista mozgalom jelképei is.

Több helyszínen a tömeg vulgáris jelszavakat harsogott, kormányellenes kiáltások is felhangzottak.

A varsói tiltakozók egy része hétfőn este az alkotmánybírók színhelye elé, majd a kormányzó Jog és Igazságosság színhelye elé vonult. A fővárosban délután két tiltakozó nőt autó ütött el, majd elhajtott. Az egyik nőt könnyű sérüléssel kórházba vitték.

Az esti órákban konfliktus alakult ki az egyik belvárosi templomnál. Itt a bejáratnál imádkozó, a radikális nemzeti körök híveiből álló csoportot több forrás szerint a rendőrségi kordon másik oldaláról a baloldali tüntetők üvegekkel, petárdákkal dobálták meg, többen megsérültek. A rendőrség – amelynek soraiban szintén akadt sérült – könnygázt vetett be.

A PAP hírügynökség helyszíni tudósítója szerint a környéken a tiltakozók megrongálták a nemzeti autóját, bántalmazták ennek utasait. Az onet.pl liberális irányultságú hírportál szerint a kocsit korábban a tüntetők közé hajtott.

Máshol a belvárosban a tüntetők rendőrautónak állták útját

hosszabb ideig, és lefűjták festékekkel. A többeszes tüntetéseket a szombattól érvényes gyülekezési tilalom ellenére szervezték. Waldemar Kraska egészségügyminiszter-helyettes egy tévéinterjúban kifogásolta a járvány alatt szükséges távolságtartás hiányát a tömegben. Ennek kapcsán „biológiai bombáról” beszélt, figyelmeztetve: a tüntetőktől megfertőződhetnek idősebb családtagjaik.

Előző nap a tiltakozók több helyen megzavarták a vasárnapi ünnepi szentmiséket, számos templom falát az „Abortusz OK” jelszóval firkálták össze, kiabálva sértegettek híveket, papokat. Poznanban megrongálták Szent II. János Pál pápa emlékművét. A történetekre reagálva Zbigniew Ziobro igazságügyi miniszter, főügyész közölte: tekintettel a hívek iránti „példa nélküli agresszív magatartások eskalálására”, a valószínű kultuszhelyek megbecstelenítésére, ügyészi felügyeletet rendelt el a vonatkozó büntetőjogi eljárások felett.

A jogi közlönyben egyelőre nem közzétett csütörtöki döntésében az alkotmánybírók megerősítette 1997-es ítéletét, amely szerint az emberi lény a születés előtti szakaszban is élethez való joggal rendelkezik. Ennek alapján a bírák alkotmányellenesnek találták az 1993-as magzatvédő törvényben foglalt abortusztilalom alóli egyik kivételt, amely a terhesség bármelyik szakaszában alkalmazható volt, amennyiben az orvosi vizsgálatok a magzat súlyos betegségét, sérülését feltételezték. E kivétel alapján a leggyakrabban a Down-szindrómás magzatokkal terhes nőkön végeztek terhességmegszakítást.

A két további – a nemi erőszak következtében fogant életre, valamint az anya életét veszélyeztető terhességre vonatkozó kivétel – továbbra is érvényben marad.

Az alkotmánybírók azt is kimondta: a megfogant életnek nem pusztán biológiai létét, hanem a születés utáni méltó életkörülményeit is biztosítani kell. A családügyi miniszter kedden a szejmben ismerteti a fogyatékkal élő gyermekek gondozását támogató program bővítését. (MTI)

Ország – világ

Feljelentésre buzdítanak

A rendőrségnél tehet feljelentést az, akinek a szomszédai 30 fős összejevetelt tartanak, és ezzel megszegik az országos katasztrófavédelmi bizottság előírásait – mondta Raluca Turcan kormányfőhelyettes a Digi 24 hétfő esti műsorában. „Ha otthon szervezik, 20 emberrel, ez még az általunk megszabott keretek között van. De ha már 30 emberrel szervezik, az bírságot von maga után, ha az ellenőrző szervek tudomására jut” – fogalmazott Turcan. Hozzátette: nem romániai sajátosság, hogy a szabályok áthágása esetén a szomszédok értesítik a rendőrséget, ez többek közt Németországban és Svájcban is bevett szokás, mert egy közösség tagjainak szolidaritást kell tanúsítaniuk egymás iránt. (Agerpres)

Vörös forgatókönyv 3107 tanintézetben

Országszerte 3107 tanintézetben kizárólag online oktatás folyik – tájékoztatott kedden a tanügyminisztérium. A megyei tanfelügyelőségek által kedd délig közölt adatok értelmében az ország 9580 tanintézményében a zöld forgatókönyv szerint, azaz személyes jelenléttel történik a tanítás, 4969-ben a sárga forgatókönyv szerinti, azaz hibrid oktatás van, 3107 tanintézetben pedig a piros forgatókönyv alapján, kizárólag online folyik a tanítás. A szakárca megjegyzi, hogy 393 iskolában a tanulók és tanárok körében jegyzett koronavírusos megbetegedések indokolják a digitális tanrendet, 2714 tanintézetben pedig részben a településen regisztrált magas esetszám, részben pedig javítási munkálatok miatt tértek át az online oktatásra. (Agerpres)

Kilenc hónap után 6,36%-os a deficit

A bruttó hazai termékhez (GDP) mérten 6,36 százalékra nőtt az államháztartási hiány az év első kilenc hónapjában, elérve a 67,27 milliárd lejt – közölte kedden Florin Cițu pénzügyminiszter. A világ többi országával együtt Románia az elmúlt 100 év legnagyobb válságát éli, de egyre több szakértő állítja azt, hogy az elemzők becsléseihez képest sokkal jobb körülmények között fogja átvészelni ezt az időszakot – szögezte le a pénzügyminiszter. Az év első nyolc hónapja után a GDP 5,18%-ának megfelelő 54,77 milliárd lejt tett ki az államháztartási hiány. Tavaly ugyanebben az időszakban 26,97 milliárd lejes (GDP-arányosan 2,6%-os) költségvetési deficitet jegyeztek Romániában. (Agerpres)

Nem műtenek a csíkszeredai sürgősségi kórházban

A koronavírusos esetek számának megnövekedése miatt egy hétre felfüggeszti a krónikus betegek műtéteit a csíkszeredai megyei sürgősségi kórház. Az egészségügyi intézmény ugyanakkor felfüggeszti alkalmazottainak pihenőszabadságát, és átszervezi több osztályát. Az október 26–30-ra műtetre beütemezett betegeket később értesítik a beavatkozás módosult időpontjáról. A járóbeteg-ellátás továbbra is működik, de szűkített programmal.

Tiszta kezek hadművelet

(Folytatás az 1. oldalról)

és erkölcsstelenül a közösségért tevékenykedő önzetlen szolgaként akar megdicsőülni. Reméljük, Soós Zoltán nem csúszik erre a vágányra. Nagy lesz a kísértés, a következő években derül ki, hogy a hangzatos ígéreteket be tudja-e majd váltani. A tiszta kezek harcosaként fellépő polgármester a számvevőszék és a hatóságok partatlan vizsgálatára számít. De vajon azok, akik eddig szőnyeg alá seprték a Florea-Maior-rendszer szeméjét, most kiterítik-e a fiókok mélyére rejtett iratokat? Ráadásul a tandem egyik tagja tanácsosi lepelben kísértéként elbocsátással riogatja a hivatal alkalmazottait. Ilyen körülmények között férfimunka lesz a hivatal pénzügyi-gazdasági átvilágítása, a bürokratikus rendszer átszervezése és a polgárbarát ügyintézés bevezetése, és hol vannak még a magyar közösség gondjai! Első sajtótájékoztatóján polgármesteri minőségében Soós Zoltán az anyanyelvhasználat kérdésére azt válaszolta, hogy ő semmi többet nem akar, mint az érvényben levő törvények és Románia alkotmánya előírásainak betartását. Mintha ez olyan egyszerű lenne mifelénk. Bizonyíték rá, hogy pár évtizede küzdünk mind az oktatásban, mind a közigazgatásban a törvények betartásáért. Még a fránya utcanévtáblákat sem tudtuk kiharcolni. Talán most másképp lesz. Reméljük, Soósnak a mandátuma végén a be nem váltott ígéretei miatt nem kell azt mondania: mosom kezeimet.

Aki teheti, ne vasárnap menjen világítani

Fotó: Nagy Tibor

(Folytatás az 1. oldalról)

A központi sajtó beszámolója alapján vannak városok, ahol korlátozásokat vezetnek be a temetőekben a világítás napján, például külön bejáratokat jelölnek ki az érkezők, illetve a távozók számára, vagy amennyiben úgy látják, hogy zsúfoltság kezd kialakulni, korlátozzák a belépést. Marosvásárhelyen az eddigi információink alapján nem ter-

veznek hasonló intézkedéseket. Nemes István, a marosvásárhelyi református temető gondnoka lapunknak elmondta, érdeklődött a közegészségügyi igazgatásnál, és azt a választ kapta, hogy eddig semmiféle felsőbb hivatalos előírás nem érkezett, aminek értelmében szigorításokat vezetnének be a sírkertekben a világítás napján. Nemes István hangsúlyozta, a temető terü-

letén kötelező a maszkviselés, valamint a távolságtartás, ugyanakkor valószínűnek tartja, hogy az idén eleve sokkal kevesebben érkeznek majd szeretteik örök nyughelyéhez, ugyanis előző években nagyon sokan jöttek haza Magyarországról világítani, a jelenlegi járványhelyzetben azonban idén ez elmarad. A külföldön élő hozzátartozók utazási korlátozottsága amúgy a sírhelyek

állapotán is látszik, sokkal több az elhanyagolt sír, mint eddig. Mint mondta, szombaton mintegy öt-hat tonna hulladékot elszállítottak, viszont a hétvégén is sokan kitarították szeretteik sírhelyét, és meggyújtották a gyertyát, amit eddig november elsején szoktak.

A katolikus temető gondnokságánál, valamint a városi sírkertekért felelős igazgatóságon érdeklődve szintén azt a választ kaptuk, hogy nincsen tudomásuk olyan rendelkezésről, aminek értelmében szigorításokra kellene számítani világítás napján.

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere hétfőn, a beiktatását követő sajtótájékoztatóján újságírói kérdésre válaszolva azt mondta, az erre vonatkozó döntéseket a prefek-

túra és a megyei katasztrófavédelmi bizottság hozza meg. A polgármester azonban arra kérte a városlakókat, hogy amennyiben tehetik, ne hagyják vasárnapra a világítást, látogassanak ki a napokban szeretteik nyughelyéhez, hogy november elsején ne legyen tömeg a temetőben. Ugyanezzel a kéréssel fordul a lakossághoz a prefektúra is – közölte lapunkkal Damian Samoilă, az intézmény sajtószóvivője. Mint mondta, nem terveznek pluszszigorításokat, azonban a maszkviselés és a távolságtartás kötelező a temetőben is. A rendfenntartók a világítás napján fokozott figyelmet fordítanak majd a temetőkre és azok környékére, hogy megbizonyosodjanak arról, hogy mindenki betartja a szabályokat.

Az egészségügyi rendszer működése a katasztrófavédelmi helyzetek logikájához közelít

Romániában a koronavírus-járvány miatt teljesítőképessége felső határához közelít az egészségügyi ellátórendszer, és lassan abba a helyzetbe kerül, hogy működését a katasztrófavédelmi helyzetek logikájához kell igazítani – mutatott rá kedden Raed Arafat katasztrófavédelmi államtitkár.

Szerinte lesznek olyan napok, amikor több mint száz újabb beteg érkezik (az immár sok helyen telített) intenzív osztályokra, és akkor az egészségügyi rendszernek azt a célt kell kitűznie, hogy „minél több emberen próbáljon segíteni” – mondta az államtitkár arra a helyzetre utalva, amikor a kórházak már nem lesznek képesek mindenkit ellátni.

Nelu Tătaru egészségügyi miniszter szerint jelenleg mintegy 1200 intenzív terápiás hely áll a Covid-19-ben szenvedők rendelkezésére, és remény van arra, hogy egy

héten belül számukat további kétszázalakkal növeljék. Romániában másfél hónapja szinte állandóan emelkedik, néhány napja pedig a 800-at is meghaladta az intenzív osztályokon ápolott, súlyos állapotban lévő fertőzöttek száma.

A fertőzés azonban még továbbra is gyorsuló ütemben terjed Romániában, a legtöbb nagyvárosban már helyhiány alakult ki, ezért a járványügyi szakemberek attól tartanak, hogy napokon belül válságosra fordul a helyzet a kórházakban.

Kedden először haladta meg a százat a halálesetek száma, az utóbbi napon pedig újabb 4724 fertőzést diagnosztizáltak. Romániában már több mint 6500 áldozatot követelt a járvány, és 217 ezer emberrel mutatták ki a vírust, közülük több mint 55 ezren jelenleg is fertőzők. (MTI)

A közigazgatás digitalizálása és informatizálása

A digitalizáció megvalósítása a kormány egyik legjelentősebb célkitűzése, a közigazgatás digitalizálásával és informatizálásával vissza akarják állítani a polgároknak az állami intézményekbe vetett bizalmát – jelentette ki Antonel Tănase kormányfőtitkár a Digitális Váltásért Országos Tanács bemutatása és tevékenységének elindítása alkalmából tartott konferencián.

A Digitális Váltásért Országos Tanács (CNTD) a Románia Digitalizációjáért Hatóság (ADR) konzultatív testülete, működését a 2020/89-es kormányhatározat szabályozza.

A CNTD feladata a digitális váltással kapcsolatos közpolitikákat érintő javaslatok kidolgozása, konzultatív szervként részt kell vennie a vonatkozó törvényi és intézményi keret kidolgozásában, a témával kapcsolatos vitákat kell szerveznie, illetve megoldási javaslatokkal kell segítenie a romániai közintézményeket a digitális váltás megvalósításában.

Az új testületet bemutató konferencián Antonel Tănase kormányfőtitkár rámutatott: a jelenlegi nehéz időkben

még egyértelműbbé vált a digitalizáció fontossága, megvalósításának szükségessége. „A közigazgatás digitalizálásával és informatizálásával vissza akarjuk állítani a polgároknak az állami intézményekbe vetett bizalmát. Ennek érdekében a magán- és közszféra közötti szoros partnerségre van szükség. A digitalizáció abszolút prioritás a kormány számára” – fogalmazott.

Hozzátette, „nem a bürokráciát kell digitalizálni”, hanem hatékonyabbá kell tenni a folyamatokat.

„A digitalizáció nem a dokumentumok szkennelését és elektronikus formában való megőrzését jelenti. Ez téves megközelítés. A digitalizáció a munkamódszerek megváltoztatását és az eljárások javítását jelenti a közintézmények hatékonyságának növelése érdekében” – nyomatékosította.

Az európai alapok minisztériumának államtitkára, Călin Bota az eseményen elmondta, a digitalizációt illetően a közszféra az eddigi erőfeszítések ellenére még „kényes helyzetben van”. Az államtitkár szerint a koronavírus-járvány – bár természetesen sok problémát okozott, és nagyon kényes helyzetet idézett elő –, kiváló alkalmat szolgáltatott arra, hogy a magánszektorban a kis-

és középvállalkozások elinduljanak a digitalizálódás útján. „Vannak dolgok, amelyeket a magánszektor mindig sokkal korábban és nagyobb hatékonysággal valósít meg, mint az állami szféra, mert nagyobb a rugalmasság és a fejlődésre irányuló akarat” – mutatott rá.

Vannak európai alapok az IT-szektor fejlesztésére, amelyek hozzájárulhatnak az állami intézmények digitalizációjához is – emlékeztetett az államtitkár. Bota szerint több kulcsfontosságú minisztériumban gondok vannak a digitalizálással, többek között a pénzügyi, az egészségügyi, a munkaügyi, az oktatási tárcaánál is, de van rá remény, hogy ez a helyzet is megoldódik.

Kifejtette, az uniós alapokat az állami intézmények digitalizálására az európai alapokért felelős minisztérium fogja kezelni, és úgy vélte, megoldások lehet találni annak érdekében, hogy az állami intézmények és a lakosság, valamint cégek közötti kapcsolat egy kattintással – de legfeljebb ötlet – megvalósulhasson, és ne kelljen sorban állni az ügyfélfogadó ablakoknál, órákon át autózni és tonnányi kinyomtatott dokumentumot cipelni magunkkal, hogy az aláírás és a pecsét hitelességét bizonyítsuk. (Agerpres)

Plágiumbotrány a rendőrákadémián

Bezárták a bukaresti Alexandru Ioan Cuza Rendőrákadémia két – jogi és közbiztonsági – doktori iskoláját, miután több plágiumra derült fény.

A döntést Monica Anisie oktatási miniszter hozta meg, aki a szaktárca etikai kérdésekkel foglalkozó bizottságának javaslatára megvonta öt évig a rendőrákadémia doktori iskoláinak működési engedélyét. Ez azt jelenti, hogy a felsőoktatási intézményben egy ideig nem lehet doktorálni, és a jelenlegi doktoranduszok sem tudják megvédeni dolgozatukat a következő öt évben a rendőrákadémia keretében.

A plágiumokról Emilia Sercan oknyomozó újságíró számolt be, aki kiderítette, hogy magas rangú politikai és közigazgatási pozíciókat betöltő személyek szereztek érdemtelenül doktori címet úgy, hogy doktori dolgozatuk nem felelt meg a tudományos követelményeknek, megjelölés nélkül emeltek át saját dolgozatukba terjedelmes szövegrészeket más tanulmányokból, s ezzel kimerítették a plágium vétségét. Az ellenőrzések során 61 dolgozat – amelyeket 2011 és 2016 között védtek meg sikeresen szerzőik – esetében bizonyosodott be a plágiumgyanú.

A román média szerint történelmi döntésről van szó, hiszen a plágiumok miatt – amelyek más egyetemeket is érintettek – először függesztik fel egy felsőoktatási intézmény doktori iskolájának a működési engedélyét. Sercan többször rámutatott, hogy más egyetemek is valóságos diplomagyárrá váltak, és ellenőrizetlenül osztogatták a doktori címeket, amelyekért a román törvények szerint magasabb bérezés jár az állami szektorban.

A döntés következtében a rendőrákadémia csak a doktori iskoláinak újjászervezése következtében kérheti az újbóli akkreditálásukat.

Eddig a két lehangzatosabb plágiumbotrányban Victor Ponta volt miniszterelnök és Gabriel Oprea volt miniszterelnök-helyettes esete bizonyult, akiknek doktori címét megvonták, miután beigazolódott, hogy dolgozatukban idézetek feltüntetése nélkül emeltek át szövegeket másoktól. (MTI)

A Pilátus című film bemutatója a Duna televízióban

Anyja és lánya kapcsolatairól szól Dombrovsky Linda rendező első tévéfilmje, a Pilátus, amelyet vasárnap este mutatnak be a Duna televízióban.

Szabó Magda hatvanas évek elején megjelent Pilátus című regényét dolgozta fel első tévéfilmjében Dombrovsky Linda rendező – olvasható az alkotók MTI-hez elküldött tájékoztatójában.

A történet szerint Anna, az idős vidéki asszony megözvegyül. Lánya, a városban orvosként dolgozó Iza úgy gondolja, úgy lesz a legjobb, ha magához veszi az édesanyját. A saját közegéből kiszakított Anna és a nagyvárosi életet élő Iza kapcsolata azonban sehogyan nem működik, Anna lassacskán elsorvad az őszinte szeretetet nélkülöző együttélésben. A filmben Izát, a lányt Györgyi Anna, édesanyját Hámori Ildikó alakítja. További szerepekben pedig Terhes Sándor, Szikszai Rémusz, Kovács Zsolt, Kakasy Dóra, Máhr Ágnes, Székely B. Miklós és Martin Márta látható.

A Pilátus című film január óta járja a világot nagy sikerrel, több nemzetközi fesztiválon is díjat nyert, beválogatták a legjobb idegen nyelvű filmnek járó Golden Globe-díjért versenybe szálló alkotások közé is.

A Milánói Filmfesztiválon a legjobb film mellett négy kategóriában is díjazták az alkotást, majd a Los Angeles-i South East European Filmfesztiválon nyert elismerést, azóta amerikai forgalmazója is lett a filmnek. A Porto Femme Nemzetközi Filmfesztiválon Há-

mori Ildikó kapta a legjobb színésznőnek járó elismerést, a Hét-domb Filmfesztiválon pedig a legjobb nagyjátékfilm díját hozta el Szabó Magda regényadaptációja.

A film a jelenleg zajló 44. Mostra Sao Paolo Filmfesztivál és a szófiai Cinelibri Filmfesztivál versenyprogramjában is szerepel. Novemberben Hágában és további amerikai fesztiválokon versenyez (Dallas, Massachusetts, New York).

A Pilátus a Cross Dot Film Kft. gyártásában készült a Magyar Média Mecenatúra támogatásával. A film producere Köves Ábel, a forgatókönyvet Somogyi György és Szélesi Sándor írták, operatőre Hartung Dávid, vágója Mezei Áron, látványtervezője Hujber Balázs, zeneszerzője Bolcsó Bálint, jelmeztervezője Donkó László volt. (MTI)

Kalandparkot terveznek

– Sok mindent szeretnének; egyelőre sürgősen meg kell oldjuk a roma negyedben, az Olikatban az internethálózat bevezetését. Itt jelentős roma közösség él, mintegy 300 személy, és rengeteg az iskoláskorú gyerek. Az online oktatás miatt van szükség internetszolgáltatásra – mondta Bíró Csaba sóváradai polgármester.

Mózes Edith

Korábban a szovátai Digicom nem vezette be a roma negyedbe az internetet, mert az ott lakók nem fizetik a havi bérletet. De a gyerekek nem hibásak ezért, és az önkormányzat úgy gondolta – erre tanácsi határozat is van –, beszereljük, az önkormányzat fizeti a szolgáltatást. Pályázatot készítettünk tabletekre, okostáblákra, az infolabor felújítására – sorolta a polgármester arra a kérdésre, hogy mik a terveik a következő négy évre.

Emellett, mint mondta, régi álma egy kalandpark létesítése, erre pályázatot is nyújtottak be a nemzeti beruházási ügynökséghez (CNI). A falu Kibéd felőli bejáratánál tervezik kiépíteni a kalandparkot: bobbályát, egy tirolit szeretnének, lent szórakozó- és sátorozóhelyet, sportcsarnokot, mászófalat, és ami még belefér a pályázati kiírásba. – Ha a CNI rábólint, egyszerűbb, mert akkor nem számít a pénz. Voltak magánvállalkozók, akik felkarolták volna az ötletet, de olyan ajánlatokat tettek, amelyekbe a tanács

egyelőre nem ment bele. Óriási infrastruktúra-bővítésre lenne szükség. Látható lenne onnan Csombod vára Sóvárad határában, a Köves-pataknál, ami jelenleg a kibédi közigazgatáshoz tartozik, de a határon van. Semmi sem maradt meg a valamikor Csombod várából, újra kellene építeni, hogy turistalátványossággá váljon, és onnan a római úton vissza lehetne jönni a tirolival. Ahhoz, hogy megépüljön mindez, legalább tízmillió euróra lenne szükség – mondta.

Csombod vitéz vára

A monda szerint Kibéd és Sóvárad határában, egy magaslaton állt egykor Csombod vitéz vára, amelynek a kútjában a mondabeli vitéz sok kincset rejtett el. Erős, magas, harsány hangú várúr volt Csombod, annyira, hogy amikor elküldte magát: Csombod vitéz indul! mindenki meghallotta, és senki sem mert a várba vezető útra lépni. Úgy tartják, a vitéz a vár alatti dombba alagutat ásott, és sokáig sikeresen védte az ellenségtől a dombra épített erődítményt. Am egyszer a tatárok akkora sereggel érkeztek a vár alá, hogy kénytelen volt belátni, nem tudja felvenni a harcot a túlerővel vagy a kiéhezettel. Úgy döntött, hogy katonáival elhagyja a várat, de előbb a kincset a föld gyomrába rejtette el. A közeli Hallgató-tetőre menekültek, ahol csendben várták, hogy a kutyafejűek elvonuljanak, ám azok törbe csalták őket. A kincs ma is ott rejtőzik a domb belsejében, Sóvárad környékén, a megalálóra vár.

Erről jut eszembe

Mind több ember beszél magában. És egyre több a veszekedés. A napokban döbbsentem rá, amikor egy kilométernyi távon három olyan egyén is szembejött velem, aki hevesen zövegelt a maszkja alatt. Figyeltem, nem volt telefon vagy más hangtovábbító eszköz náluk. Csak úgy elváltak magukkal. Az egyik csendesebb volt, inkább befelé révedve mondott magának vagy valakinek valamit. A másik kettő hangoskodott, tekintetükben határozott agresszivitás is megcsillant. Bizony, ahogy magányosodunk, úgy válnak mind melankolikusabbá, depressziósabbá, vagy fordítva, úgy leszünk egyre ingerlekenyebbek, kötekedőbbek, haragosabbak. És ebben az általános nagy távolságtartásban kire irányíthatnánk mindezt: önmagunkra. Nem tudom, mi lesz ebből a világból, ha még sokáig tart a járvány s mindaz, ami vele jár. Aki megússza a koronavírus, idegileg, lelkiileg készül ki, és válik ronccsá, másfajta áldozattá. Azoknak is folyamatosan rosszabbodnak a kilátásai, akik valamilyen krónikus bajjal küszködnek hosszú ideje. Róluk mintha lemondott volna az egészségügy s ekképpen a társadalom is. Nehezen jutnak el orvoshoz, szakrendeléshez, kórházhoz. Az utóbbi időben őrizze! Legalábbis ez a közvélekedés. De nem sorolok minden gondot, holnapig kellene döngölnöm a számítógépet, ha a végére akarnék jutni. Nem is tudom, miért csodálkoztam a magukban beszélő járókelőkön. A Covid-19 még sehol sem volt, s a politikusok már monologizáltak. Lehet, nem gondolták, hogy önmaguknak beszélnek, de gyakran úgy tűnik, mintha a falakhoz szólnának, senki sem figyel rájuk. Pedig sokszor igen-csak hevesek, a monológjaik feldúlt kirohanásokká válnak. Sőt, megszólalásaik akkor sem többek monológnál, amikor vitára hívják őket. Nagyon ritkán lesz dialógus a közös jelenlétből, továbbra is mondja mindenki a magáét. Televíziós vitaműsorokban sürűn tapasztalunk ilyesmit. Nem csak Romániában, jobb helyeken is. Gondolom, sokan látták Trump és Biden kampányvitáját, hivatkozhatom erre. Ha nem, pótolható veszteség. Amint közelednek a parlamenti választások, bőven lesz részünk hasonlókban a honi hírcsatornákon. Egyébként megszoktuk, így megy ez mijelőnk, már nem is mérgeledünk a populizmus, képmutatás, mellébeszélés eklatáns példáin. Inkább nevetünk rajtuk, vagy átkapcsolunk más csatornákra. Csak ne menne mindez a mi bőrünkre! Ha belegondolunk, hamar ráfagy a kényeszerű mosoly az arcunkra. És attól tartok, kifelé az lehet a benyomás, hogy most én is csak magamban beszélek. Lehet. De legalább itthon, a négy fal között levettem az álarcomat. (N.M.K.)

Utak a magasba

A főúttól távol eső, apró Maros menti faluban egy dombtetőn állt a temető. Ráérősen emelkedő szántóföld vezetett odáig. Izabella kislánykora nyarain gyakran kapaszkodott fel a magasba, ahol az öreg fejfák alatt pár lépésnyi virágszigetek várták. Szinte minden síremléknél fehér-fekete fotón megörökített arcok ejtették rabul a tekintetét. Hajdani katonák, furcsa ruhába öltözött nők és férfiak, néhol egy-két menyasszony... Bámészkodni azonban nem volt idő, a nagyanyja ugyanis, akinél rendszerint augusztus első két hetét töltötte, határozott mozdulatokkal terelte a dédszülők nyughelye felé. Ők épp annyira idegenek voltak a copfos, vézna kislány számára, mint bárki más, akit az elmosódott fotókon látott. De mivel semmiképpen sem akarta az idős asszonyt megbántani, mindig úgy tett, mintha ő is átélne valamit a gyertyagyújtás, virágcsokor-rendezés ünnepélyességéből.

– Jutka mama, akit kiskoromban csak Jutának szólítottam – ez a név felnőttkoromig rajta is maradt –, a vakációs otléteim alatt a lelkét is kitette értem, fenséges ebédekkel kényeztetett, pánkót és csörögét sütött a tiszteletre, és olyan habkönnyű, izletes márdártejet szolgált fel a kristálytálkáiban, amilyent azóta sem kóstoltam – kezdte történetét a negyvenes évei végén járó, régi önmagára csak játékos mosolyával, derűs tekintetével emlékeztető nő. – De volt néhány dolog, amiben Jutta mama nem ismert tréfát. Ide tartozott a reggeli mosakodás hideg kútvízzel és házi szappannal – költögetnie nem sokat kellett, arról a majorság két céltudatos kakasa hajnalról hajnalra gondoskodott –,

valamint az asztali áldás elmondása minden étkezés előtt, és a temetőlátogatás. Olyankor mindig a legszebb ruhámba öltöztetett, és kézenfogva vonult végig velem a falun. A sírkert felé vezető úton rendszerint a gyerekkoráról mesélt. Többször elbeszélte, hogy nem sokkal a születése után tört ki az első világháború, és az édesapját is elvitték a frontra, ahonnan sosem tért haza. Így életében sosem találkozott vele. A dédnagyanyám nem bírta támasz nélkül fenntartani a háromgyermekes családot – mamám érkezett utolsónak a testvérek közül –, ezért a gyászév letelte után férjhez is ment egy agglegényhez a faluból. Nem volt az rossz ember, de mamám sosem tudta igazán megszeretni, mindig az édesapjáról álmodozott, gondolatban vele beszélgetett, a titkait, félelmeit is vele osztotta meg. Egy olyan ideális kép alakult ki benne a dédnagyapámról, amit egész életében sikerült sértetlenül megőriznie. Talán ezért volt számára annyira fontos a temetői utak ünnepélyessége, illetve az, hogy engem is a szertartás részesévé tegyen.

– Más unokája még volt rajtad kívül? – szölgált közbe.

– Én voltam az egyetlen, valószínűleg ezért is járt nekem ekkora figyelem. Nagyobb koromban, hatodik-hetedik osztályosként már húzódoztam a falusi vakációzástól, így az ott töltött két hét felére, majd negyedére csökkent. Középszkolásként került egy na-

gyon jó barátnőm, aki készségesen eljött velem pár napra Jutta mamához. Persze az ő társaságában már nem szívesen szólítottam mamámat a becenevén. Hihetetlen bölcsességgel fogadta az új helyzetet, örült, hogy ott vagyok, és mindkettőnk tökéletes vendégszeretettel fogadott, de közben csendben a háttérben maradt. Már nem dédelgett, mi több, a sírkert gondozására is csak egyszer vitt el a barátnőmmel együtt, és akkor sem próbált irányítani, mint kiskoromban. Volt a hozzáállásában valami szomorú legyőzöttség, önmegtartózkodás, amit csak jóval később, felnőttként tudatosítottam magamban. Kamaszként csak örültem, hogy ilyen vagány, megértő mamám van, aki nem hoz rám szégyent a barátnőm előtt.

– Felnőttként hogy alakult a kapcsolatok nagymamáddal?

– Volt egy időszak, valamikor a bukaresti egyetemem éveim alatt, amikor szegényszemre eléggé elhanyagoltam. Az első, második, harmadik szerelem, a tanulás és a bulizás is valahogy fontosabb volt nála. Utolsó éves voltam, amikor mamám megbetegedett, és Vásárhelyre utalták be a kórházba. Sosem hagyta el szívesen imádott faluját; fiatalabb korában hetente egyszer-kétszer be-bejárógatótt a nagypiacra, ahol tojást, tejet, zöldséget árult, de ahogy egyre idősebb lett, inkább a ház körül tett-veit egész esztendőben, legfeljebb a boltig mozdult ki, ha elfogyott a liszt

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

Szerkesztette: Karácsonyi Zsigmond

Bírságot a munkaügyi felügyelőség

3,233 millió lejre szabott ki bírságokat a munkaügyi felügyelőség október 19-e és 24-e között.

Ebből az összegből 3,168 millió lejt a munkaviszonyok és munkabiztonság terén tapasztalt rendelkezések miatt róttak ki a munkaügyi felügyelők, derül ki az intézmény hétfői közleményéből.

Az ellenőrzések nyomán 203 feketén dolgozó személyt azonosítottak, és 1605 figyelmeztetést bocsátottak ki. Ami a koronavírus-járvány megelőzésére és felszámolására irányuló szabályok megsértését illeti, a munkaügyi fel-

ügyelők 184 büntetést róttak ki az említett időszakban, a bírságok összege 65.000 lejre rúg. Az 1814 ellenőrzött munkáltató közül 131-et büntettek meg, 215 esetben pedig felszólítást adtak a szabálytalanságok felszámolására.

Dantes Nicolae Bratu állami főfelügyelő ugyanakkor felhívta a figyelmet, hogy a múlt héten a Brassó Megyei Munkaügyi Felügyelőség két felügyelőjét fizikai bántalmazás érte, amikor egy cégnél a feketemunka kapcsán ellenőriztek. Bratu szerint nem ritkák az ilyen esetek. (Agerpres)

Románia megtámadta az uniós mobilitási csomag egyes előírásait

Románia pénteken megtámadta az Európai Unió Bíróságán az uniós mobilitási csomag azon előírásait, amelyek hátrányosak a román fuvarozók számára – közölte pénteken a román külügyminisztérium.

Románia a kormány révén három keresetet is benyújtott a csomag azon előírásai ellen, amelyek hátrányosan érintik a román áruszállítókat, és az előírások megsértését kérte.

A mobilitási csomag egyes rendelkezései augusztusban léptek hatályba. A fuvarozócégeknek úgy kell megszervezniük a nemzetközi áruszállításban a járművezetők munkáját, hogy a sofőrök három- vagy négyhetente haza tudjanak menni. Emellett a gépjárműveknek legalább nyolchetente vissza kell térniük a cég központi telep-

helyére. Lucian Bode román közlekedési miniszter korábban elmondta, hogy a román gazdaság veszteségei több milliárd euróra rúgnak majd ezen előírások bevezetése miatt.

A román külügy jelezte, hogy kész csatlakozni a többi uniós tagállam hasonló jogi eljárásához, amennyiben ők is úgy döntenek, hogy megtámadják az Európai Unió Bíróságán a csomag előírásait. Az Európai Parlament augusztusban szavazta meg a mobilitási csomagot, amelynek célja, hogy felszámolja a versenytorzító jelenségeket a közúti szállítási ágazatban, javítsa a gépjárművezetők szociális és munkakörülményeit. Románia más nyolc európai uniós tagállammal együtt (Bulgária, Ciprus, Észtország, Magyarország, Lettország, Litvánia, Málta, Portugália) ellenezte a csomag elfogadását. (MTI)

Korrupciós ügyek

A Goldman Sachs bankháznak csaknem 3 milliárd dollár büntetést kell fizetnie malajziai leányvállalata korrupciós ügyei miatt – jelentette be az amerikai szövetségi igazságügyi minisztérium csütörtökön.

A tárca közleménye szerint a bankház malajziai leányvállalata csütörtökön egy New York-i szövetségi bíróság előtt elismerte, hogy megsértette az Egyesült Államok külföldi korrupciós eljárások törvényét, azaz a korrupcióellenes törvényt, és beleegyezett, hogy 2,9 milliárd dollár büntetést fizessen.

A maláj leányvállalat több mint egymilliárd dollárnyi kenőpénzt fizetett Malajzia és Abu Dhabi tisztviselőinek jövedelmező üzletkötések fejében. A visszaélések során a Goldman Sachs leányvállalata három kötvényügylettel mintegy 6,5 milliárd dollár értékben kötvényeket is jegyzett az 1Malaysia Development Berhad (IMDB) nevű malajziai nemzeti vagyonalapnál. A bank az illetményekből több millió dollár hasznot húzott.

„A Goldman Sachs ma elismerte felelősségét magas rangú külföldi tisztviselők megvesztegetésére irányuló összeesküvésben annak

érdekében, hogy az IMDB-hez kapcsolódó jövedelmező kötvényjegyzéseket és egyéb üzleti megállapodásokat érjen el” – fogalmazott közleményében Brian Rabbitt, az amerikai igazságügyi tárca ügyvezető miniszterhelyettese.

Az eredetileg a térség fejlesztési projektjeinek támogatására létrehozott IMDB vagyonalap régóta a korrupciójáról híresült el az amerikai politikai és gazdasági szférában. Az Egyesült Államok és Malajzia nyomozó hatóságai szerint az alapot részben pénzmosásra használták, és mintegy 4,5 milliárd dollárt sikkasztottak el. A pénzt a vizsgálatok eddigi eredményei szerint villák, jachtok, luxuscikkek vásárlására költötték.

David Solomon, a Goldman Sachs elnök-vezérigazgatója szintén közleményt adott ki, s ebben a többi között arról írt, hogy „sokat gondolkodott” a bankház üzleti gyakorlatán, és „figyelmesen mérlegeli” a nyomozás eddigi feltárt tényeit.

Az első amerikai kommentárok azt hangsúlyozták: először fordult elő, hogy a neves bankház, illetve egyik leányvállalata elismerte pénzügyi manipulációit és csalásait. (MTI)

A környezetvédelem, a méltányosság és a hatékonyság jegyében Új uniós agrárpolitika

Csak a rugalmas, fenntartható és válságbiztos agrárpolitika garantálhatja, hogy a gazdálkodók továbbra is biztosítani tudják a biztonságos élelmiszerellátást az uniós egészében – hangoztatták az európai parlamenti képviselők a 2022 utáni agrárpolitika reformjáról szóló, minap elfogadott állásfoglalásukban.

Mózes Edith

A parlamenti delegáció ezzel kézen áll a tárgyalásokra az uniós szakminiszterekkel. A testület több támogatást kér az éghajlat- és környezetbarát gazdálkodóknak: az éves közvetlen kifizetések maximuma 100 ezer euró lesz, a kisvállalkozások több támogatáshoz jutnak, a gazdálkodók egyedi igényeire válaszoló válságintézkedéseket javasolnak, és szigorúbb szankciókat a környezetvédelmi vagy állatjóléti szabályokat szigorúabban megszegőkkel szemben.

Elmozdulás a teljesítményalapú szakpolitika felé

A képviselők támogatják azt a szakpolitikai irányváltást, amelynek köszönhetően az uniós agrárpolitika ezután jobban igazodik az egyes tagországok egyedi igényeihez. Ugyanakkor ragaszkodnak ahhoz, hogy az uniós egészében egyenlő maradjanak a versenyfeltételek. A kormányoknak stratégiai tervet kell készíteniük és jóváhagyatniuk a Bizottsággal, amelyben felvázolják, hogyan szándékozzák a gyakorlatban végrehajtani az uniós célkitűzéseket. A Bizottság pedig nem csak a szabályos teljesítést, hanem a teljesítményt is ellenőrizni fogja.

Az uniós gazdálkodások környezeti hatásának javítása

A stratégiai terveknek összhangban kell állniuk a párizsi megállapodás céljaival – fogalmaznak a képviselők. A Parlament megerősítette az éghajlat- és környezetbarát elemeket a közvetlen kifizetések feltételei között. Ezeket a feltételeket minden gazdálkodónak teljesítenie kell, ha közvetlen kifizetésben szeretne részesülni.

A képviselők ezenkívül a vidékfejlesztési források legalább 35 százalékát is különböző környezetvédelmi, illetve az éghajlatváltozás elleni ható beavatkozásokra fordítanák. A közvetlen kifizetésekre szánt források legalább 30 százalékát önkéntesen ökológiai gazdálkodási módszereket alkalmazók támogatására kellene kiosztani. Az ilyen módszereket alkalmazó gazdálkodók a környezetbarát lépésért cserébe több támogatást kaphatnának.

Ragaszkodnak ahhoz, hogy minden tagállam biztosítson gazdálkodói számára mezőgazdasági

tanácsadást, és az uniós támogatása legalább 30 százalékából segítse a gazdálkodókat megbirkózni az éghajlatváltozással, a természeti erőforrások fenntartható kezelésében és a biológiai sokféleség megőrzésében. Ugyanakkor arra kéri a tagállamokat, hogy ösztönözzék gazdálkodóikat: a mezőgazdasági területek tíz százalékát ne vonják be a termelésbe, hanem a biológiai sokféleség kedvéért tartsák fenn például sövényeknek, nem termő fáknak, tavaknak.

Kevesebb pénz a nagyüzemeknek, több a kisvállalkozásoknak és a fiatal gazdálkodóknak

A képviselők a közvetlen kifizetések éves összegének 60 ezer euró feletti részét fokozatosan csökkentenék, a kifizetések felső határát pedig 100 ezer euróban szabnák meg. A gazdálkodók azonban a teljes összegből még csökkentés előtt levonhatnák a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódóan bejelentett munkabérek 50 százalékát. A nemzeti közvetlen kifizetések legalább hat százalékát a kis- és középméretű gazdálkodások támogatására kellene fordítani. Ha azonban ez az arány meghaladja a 12 százalékot, akkor a 100 ezer eurós kifizetési plafon betartása válnon önkéntessé – javasolják a képviselők.

A tagállamok a közvetlen kifizetésekre szánt keret legalább négy százalékát fiatal gazdálkodók támogatására fordíthatják. A képviselők szerint a vidékfejlesztési alapról további támogatás biztosítható úgy, hogy a fiatal gazdálkodók beruházásait előbbre sorolják.

A Parlament külön nyomatékosítja, hogy uniós támogatásban csak azok részesülhetnek, akik legalább minimális szintű mezőgazdasági tevékenységet folytatnak. Automatikusan ki kell zárni azokat, akik repülőtereket, vasúttársaságokat, vízműveket, ingatlanügynökségeket, illetve állandó sport- és rekreációs területeket üzemeltetnek.

Vegaburger és tofusteak: nincs változás a növényalapú termékek címkézésében

A képviselők elutasították az összes olyan módosító indítványt, amelyek kizárólag a hústartalmú termékek esetében engedélyezték volna a húsról vonatkozó elnevezéseket. A növényalapú termékek elnevezésében tehát nem változik semmi.

Segítség válsághelyzetben és a nehézségek leküzdéséhez

A Parlament a bizottsági javaslat-hoz képest további segítő intézkedéseket tart szükségesnek ahhoz, hogy a gazdálkodók meg tudjanak birkózni a különböző nehézségekkel, és fel legyenek készülve az esetleges válsághelyzetekre. A kép-

viselők nagyobb piaci átláthatóságot szeretnének, beavatkozási stratégiát várnak minden egyes mezőgazdaság termékre vonatkozóan, és kéri, hogy a környezet állapotát vagy az állatok egészségét és jólétét javító mezőgazdasági gyakorlat mentesüljön a versenyjogi szabályok alól. A Parlament emellett szorgalmazza, hogy a gazdálkodók az árak és piacok ingadozásakor kiegészítő mezőgazdasági válságtartalék ne csak szükség esetén rendelkezésre álló, hanem állandó eszköz legyen, rendes költségvetéssel.

A sorozatos szabályszegés szigorúbb büntetése és uniós panasztételi mechanizmus

A Parlament szigorítani kívánja a szankciókat azokkal szemben, akik több alkalommal is megsértik az uniós szabályokat például a környezetvédelem vagy az állatjólét terén. A büntetés mértékét a támogatási jogosultság szerinti kifizetés jelenlegi öt százalékáról tíz százalékra kellene növelni.

A képviselők emellett eseti uniós panasztételi mechanizmus felállítását is szorgalmazzák. Akkor lehet ezzel az eszközzel élni, ha egy gazdálkodó vagy vidéki kedvezményezett úgy érzi, hogy olyan igazságtalanság vagy hátrány érte egy uniós támogatással kapcsolatban, amelyet saját nemzeti kormány nem orvosolt kellőképpen.

A stratégiai tervekről szóló rendelet tervezetét a képviselők 425 szavazattal, 212 ellenében és 51 tartózkodás mellett fogadták el.

A közös piacszervezésről szóló rendelet tervezetét 463 szavazattal, 133 ellenében és 92 tartózkodás mellett fogadták el.

A közös agrárpolitika (KAP) finanszírozásáról, irányításáról és monitorozásáról szóló rendelet tervezetét pedig 434 szavazattal, 185 ellenében és 69 tartózkodás mellett fogadták el.

*

Az 1962-ben elindított uniós agrárpolitika legutóbbi reformjára 2013-ban került sor.

A közös agrárpolitika jelenlegi szabályozása 2020. december 31-ig van érvényben. Ezt követően átmeneti szabályok lépnek életbe egészen addig, amíg új megállapodás nem születik a Parlament és a Tanács között a KAP folyamatban levő reformjáról, és a két intézmény azt el nem fogadja.

A KAP költségvetése a 2020-as uniós büdzsé 34,5 százalékát teszi ki (58,12 milliárd euró). A KAP forrásainak 70 százaléka hétmillió uniós gazdaság megélhetését segíti.

(Forrás az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodája)

Vadászlovaglás kopjafaavatással

Október 24-én Marossárpatak határában második alkalommal rendezték meg a régmúlt idők úri szórakozását felelevenítő II. Marosszéki Hubertusz vadászlovaglást. A kiváló körülmények között megtartott lovas rendezvény teljes napi programot ölelt fel, élménydús mozzanatokkal, nagyszerű hangulattal.

Berekméri Edmond

A reggeli gyülekezést és kínálgatást követően, a 35 lovas és a vendégeket szállító kilenc fogat az Enyed-dűlőnél tartotta az első pihenőt, ahol kopjafaavatásra került sor. Díszes fogatokon, ünneplőbe öltöztetett szekereken foglaltak helyet a vendégek és a sárpataki érdeklődők, és zenészek kíséretében, énekszóval vonultak végig a falu utcáján.

Kopjafaállításra a szervezők gyönyörű helyet választottak a pókai halastavak fölött, a sárpataki erdő

alatt. Az alkotás előtt elsőként a rendezvény főszervezője, *Benedekfi Levente* beszélt. Elmondta, hogy a kopjafaállítás ötlete a tavalyi lovas vadászon született, amikor Vajdaszentivány és Toldalag határában, egy vízvásztó területen, valahol a domboldalon hiába keresték azt a katolikus keresztet, amely hosszú ideig az ortodox keresztrel szemben hirdette, hogy mi is jelen vagyunk ezen a vidéken.

„Dr. Benke István javasolta, hogy az eltűnt kereszt helyett állítsunk egy kopjafát a közeljövőben. A helyszín kiválasztása azért esett Marossárpatakra, mert úgy gondoltuk, hogy itt inkább szem előtt van az alkotás. Szeretnénk, hogy mindenki számára jelképes legyen ez a hely, lovasok és természetjárók részére egyaránt” – hangsúlyozta a főszervező, majd köszönetet mondott Miholcsa József szobrászművésznek a kopjafa elkészítéséért, dr. Benke Istvánnak és Sebes Tamásnak az anyagi támogatásért.

„Adjon Isten minden jót/ Jobbat, mint a tavaly volt” – olvasható a kopjafán

Az alkotó *Miholcsa József* szobrászművész (fotó) a kopjafán látható motívumokra hívta fel a jelenlévők figyelmét. „A szarvas két okból került a kopjára: azért, mert ide vezetett minket a Kárpát-medencébe, valamint azért, mert a vadászok védőszentje. Szent Hubertusz a nemes vad szarvai közt pillantotta meg a keresztet, majd ezt követően tért át a keresztény hitre. Régen Szent Hubertusz napján szokták szervezni a lovas vadászokat. A kopjafán látható kehely a lélek szimbóluma, a gömb a Föld gömb alakjára utal, a csillag az égre emlékeztet. A szarvas az agancsai között hozza a napot és a holdat, amelyek a székelység jelképei” – mondta a szobrászművész, és Kányádi Sándor Rege című verséről is

emlékést tett. A vadászok nyomát veszítik a gímnek, a vezér azon töpreng, hogy szükség esetén eladják a nyergeket és a lovakat is, de „a gímnek nem szabad az emlékezetből kivésznie”, mert népet toboroz és történelmet teremt. Aztán egyszer megtalálják a nyomot, s a reménytől már nem érzik a fáradtságot.

Dr. Filep Kálmán Csaba beszédében rámutatott, hogy az alkotás egyben életfa és emlékoszlop, amelyben kombinálva van Hubertusz szarvasa és a magyar eredet szarvasa. „Jó tudni, hogy az ország legértékesebb szarvastrófeája is Marossárpatakról került múzeumba. A vadászat és a lovaglás történelem, amely hagyományokat őrizni kell. Azt sem szabad elfelejteni, hogy tájainkról, Erdélyből indult ki a modern román lótenyésztés is. Erre a kopjafára itt, az egykori zarándokhely, a Jézus-kútja mellett vigyázni kell, a lovas vadászat hagyományát pedig tovább kell vinni. A munka és a természet az, amibe az embernek vissza kellene pottyannia, távozva a mesterséges létből.” – hívta fel a figyelmet a nyugalmazott állatorvos.

Ezt követően a helyi önkormányzat részéről *Kozma Barna* polgármester és *Mózes Sándor* tanácsos koszorút helyeztek el a kopjafánál, *Stupár Károly* református lelképásztor igét olvasott fel, majd áldását adta az egybegyűltekre.

André Mónika
a legügyesebb lovas vadász

A kopjafaavatás után hivatalosan is megkezdődött a vadászlovaglás. Erdőn, mezőn át vágatva Pókában volt a következő pihenő, ahonnan Sárpatak alsó határába ügettek, ott *ifj. Gálfi Tibor* és *Rend Tamás* szakácsoknak köszönhetően izletes pörkölt várta a résztvevőket. Ebéd után „rókavadászatra” indultak, 34 lovas vette üldözőbe a „rókát” (*Palotás Tibor* tavalyi győztesre osztották a szerepet), hosszú kilométereket nyargalva. Hosszas üldözés után sikerült elkapni (megérinteni) a rókát. A szabályok értelmében a győztes lovas vadász, *André Mónika* (fotó) fogja a jövő évi Hubertusz lovas vadászon a róka szerepét betölteni.

Az esemény főszervezője, *Benedekfi Levente* marossárpataki hagyományörző lovas, Mátyás-huszárral elmondta, hogy nem volt könnyű az elképzeléseket megszerezni és gyakorlatba ültetni. A versenyen egy sor szabályt kellett betartani a résztvevőknek. „A jelenlegi egészségügyi szabályokra is figyelmet fordítottunk, különben a lovasok körében, a járvány idején kívül is kötelező az egy-két lóhossz távolság betartása. A lovas csapatot rendszerint a falkanagy vezeti, akit nem szabad megelőzni. A rókabundát az újabb szabályok értelmében egy lovas kell vigye, mert az egykori falkavadászat be van tiltva. A mi esetünkben a tavalyi győztesnek osztottuk le a szerepet, aki kiváló lovas, ezért nem volt könnyű utolérni. Az egész vadászat egy nagyon ütemes tereplovaglás volt, természetesen és mesterséges akadályokkal, így csak tapasztalt lovasoknak ajánlott a részvétel” – tájékoztatót a főszervező.

Az eseményre több mint 15 Maros és Kovászna megyei településről érkeztek lovasok, sőt egy külföldi versenyző is akadt közöttük. A rendezvényt, amelynek fővédnöke dr. Filep Kálmán Csaba volt, a Marossárpatakért Egyesület támogatta.

Szent Hubertusz, a vadászok védőszentje tiszteletére sok országban rendeznek vadászlovaglásokat (ún: Hubertusz-lovaglást). A legenda szerint Hubertusz kíméletlen, világi életvitelt folytató vadász volt. Egy napon azonban megpillantott egy szarvast az erdőben, mely világító keresztet hordozott agancsai között. E jelenés megtérésre és szent életre indította Hubertuszt, később püspökké választották.

A győztes

MI TÖRTÉNT A TRIANON UTÁNI SZÁZ ÉVBEN!

Történelmi érdekességek
1920-tól napjainkig!

TRIANON 100

iskola
alapítvány

facebook.com/ezer100.ro

1000
ÉV ERDÉLYBEN
100
ÉV ROMÁNIÁBAN

Miholcsa József szobrászművész

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálósy Piroska

A Dél-erdélyi Electrica csapatai akcióban

Szabálytalan áramvételezés 37 ingatlannál

Október 19–22. között a Dél-erdélyi Villamosenergia-elosztó Társaság csoportjai csendőri erősítéssel végeztek ellenőrzést Fehér, Brassó, Maros és Szeben megyében. A cél az áramlopás megelőzése és leleplezése volt.

285 fogyasztó villanyórát ellenőriztek és 37 engedély nélküli csatlakozást fedeztek fel. Az ingyenáramhoz jutástól vezérelve egyesek nincsenek tudatában azoknak a veszélyeknek – áramütés, rövidzárlat, tűz – amelyeket a hevenyészett csatlakozások okozhatnak, és több lakóháznál is zavart és áramkieséseket okoztak azáltal, hogy a mérőműszereket megkerülve csatlakoztak a fővezetékre.

Az ingyen használt villanyáram veszélyeivel a szabálysértők általában nem számolnak, pedig a rögtönzött berendezésekkel a fővezetékre való csatlakozásnak súlyos következményei lehetnek. A hálózaton zavar keletkezhet, a szakszerűtlen beavatkozás áramütést vagy tüzet okozhat, amelynek emberéletek is áldozatul eshetnek.

A 2012. évi 123-as számú törvény 92. cikkelyének 1. és 2. bekezdése értelmében akár két év börtön is kiszabható a villanyáram jogtalan használata miatt. A jogszabály szerint a villanyóra megromlása, a fogyasztásmérő berendezés megkerülése vagy működésének a blokkolása, akárcsak a mérőórák alkatrészeinek módosít-

Fotó: Dél-erdélyi Electrica

tása bűncselekménynek számít, és emiatt 3 hónaptól 2 évig terjedő börtönbüntetés vagy pénzbírság szabható ki. A fővezetékre való közvetlen csatlakozás vagy a mérőóra kikerülésével húzott vezeték felszerelése is bűncselekménynek minősül, és hat hónaptól három évig terjedő börtönbüntetés vagy pénzbírság szabható ki miatt. Ugyanakkor az említett bűncselekményekre utaló szándékot is büntetik – tájékoztatott az áramszolgáltató sajtóosztálya.

Amennyiben kiderül, hogy engedéllyel rendelkező személy végezte a beavatkozást, a kiszabott bírságot ötven százalékkal megemelik.

A 93. törvénycikkely előírásai

értelmében szabálysértésnek minősül, ha engedéllyel nem rendelkező magán- vagy jogi személy végez villanszerelést, akárcsak az Országos Energiatanulmányozó Hatóság (ANRE) által megszabott műszaki előírások figyelmen kívül hagyása; mindkét esetben 40.000-tól 200.000 lejig terjedő bírság jár.

Egyéb, engedély nélkül végzett, villanszereléssel kapcsolatos szolgáltatás, akár tervezés, kivitelezés vagy az elektromos berendezések működésének ellenőrzése miatt 1000–2000 lejes bírság is kirogható. Amennyiben a hivatalos szervek ellenőrzését akadályozza egy áramfogyasztó, 2.000–4.000 lej közötti bírságra is számíthat. (pálósy)

Rajzpályázat középiskolásoknak

Magyarok a Kárpát-medencében

Magyarok a Kárpát-medencében **címrel hirdettek kreatív rajzpályázatot a Határtalanul program keretében. A szervezők arra kéri mindazokat, akik részt vettek a Határtalanul program középiskolai vetélkedőin, vagy kitöltötték a nyári pályázat tesztkérdéseit, hogy vegyenek részt a rajzpályázaton. A pályázat benyújtásának határideje 2020. október 31.**

Pályázni saját készítésű rajzzal, festménnyel, fotóval, fotómontázzsal és bármely olyan technikával készült művel lehet a Magyarok a Kárpát-medencében témakörben, amely PDF – vagy bármely Windows alkalmazásban megnyitható – formátummal rendelkezik. A fájl maximális mérete 10 MB lehet.

A fődíj egy darab új Apple Ipad. A fődíj

mellett értékes nyereményben részesül a 30 legjobb pályamunka is. Pályázati feltétel a külhoni vagy magyarországi tanulói jogviszony. A pályázat benyújtásának határideje 2020. október 31. A pályázatot kizárólag elektronikusan lehet beküldeni a jatek@hatartalanul.net e-mail-címre. Az e-mailnek tartalmaznia kell a pályamunkát és annak címét, a pályázó nevét, országát, települését, születési dátumát. Egy pályázó maximum 3 pályamunkát nyújthat be. A pályázó a pályázat benyújtásával hozzájárul ahhoz, hogy pályamunkája a Határtalanul program médiafelületein és a programhoz kapcsolódó kiállításokon vagy kiadványban megjelenjen. Továbbá a pályázó hozzájárul, hogy az általa megadott adatokat az adatkezelési szabályoknak megfelelően kezeljék – tájékoztatott a szervezőbizottság. (sz.)

Az Electrica ügyfélszolgálatára távmunkára tért

A pénztáraknál fogadják a fogyasztókat

A Dél-erdélyi Electrica Áramszolgáltató tájékoztatása szerint a koronavírussal fertőzöttek számának a növekedése miatt egyelőre meghatározatlan ideig szünetel az ügyfélfogadás az intézmény szerződéseket, műszaki engedélyeket kibocsátó közönségszolgálati osztályán.

Azok a fogyasztók, akik szerződést kötnének vagy engedélyeztetni szeretnék a villanyáram bekötését, az alábbi elérhetőségeken kommunikálhatnak a szolgáltatóval: az office.mures@distributed-energie.ro e-mail-címen, faxon a 0265-205-704-es telefonszámon; postai küldeményt a Marosvásárhely, 540320-as irányítószám, Călărașilor utca 103. számra címezve, vagy a 0265-929-es rövid, fizetős számon, illetve a 0800500929 ingyenes zöldszámon.

A pénztárablakoknál egyelőre elfogadják az áramfogyasztás ellenértékét, természetesen az előírás szerinti óvintézkedések betartása mellett. (szer)

30. ifjúsági tudományos és innovációs tehetségkutató verseny

Kreatív fiatalokat és eredményes tanárokat jutalmaznak

A magyar állam a Magyar Innovációs Szövetség révén 30. alkalommal hirdetett meg jelentős pénzjutalommal járó pályázatot a magyar diákoknak és tanároknak a 2020/2021-es tanévre. Határon túli magyar diákok és tanárok, így az erdélyiek is pályázhatnak. Benevezési határidő: november 25.

A kreatív fiataloknak 5 millió forint jutalom és támogatás, az eredményes tanároknak és középiskoláknak 10-10 millió forint jutalom, illetve támogatás jár.

A középiskolások fiatalok, a határon túli magyar fiatalokat is beleértve, egyénileg vagy kétfős csapatban pályázhatnak. A 3 db I. díjas, a 3 db II. díjas és a 4 db III. díjas pályázat készítői jelentős pénzjutalomban részesülnek. Különdíjat kap a legfiatalabb díjazott és a legsikeresebb határon túli díjazott fiatal. A verseny 1-3. helyezettei 100 többpontot kapnak a 2021. évi felsőfokú felvételi eljárása során. A legjobb fiatalokat (10-12 pályázó) felkészítő középiskolai tanárok differenciált, 600-800 ezer Ft-os jutalmat érdemelnek ki. A legeredményesebb iskolák egymillió Ft támogatást nyernek el. A versenyen kiválasztott fiatalok nemzetközi versenyeken, szakmai utazásokon vehetnek részt, többek között az EU fiatal tudósok versenyén, a tudományos versenyek olimpiáján az USA-ban (ISEF), a Nobel-díj-átadási ünnepségen stb. Az arra alkalmas pályázókat a Start-up Campus ingyenesen üzleti és forrásszerzési képzésben részesíti.

A pályázat leírása

Pályázni lehet műszaki, természettudományi, környezetvédelmi, informatikai, valamint matematikai területről bármilyen innovatív alkotással, találmánnyal, kutató vagy fejlesztő, ill. tudományos munka terveivel. A kidolgozandó feladat max. 2 oldalas tervét a www.innovacio.hu/nevezes oldalra kell feltölteni 2020. november 25-én 15 óráig. Az első fordulóban elfogadott és részletesen kidolgozott pályázatok leírását 2021. április 1-jén 14 óráig kell feltölteni a www.innovacio.hu/beadas oldalra. A pályázóknak 2021. április 14. és 23. között kötelező jelleggel max. 5 perces prezentációt is kell tartaniuk. A verseny szervezői a kidolgozás indokolt költségeihez max. bruttó 50 ezer Ft értékben járulnak hozzá. A verseny részletes pályázati felhívása és a tanárok, ill. iskolák jutalmazási feltételei a www.innovacio.hu/felhivas c. oldalon olvashatók.

Mit értékelnek?

A probléma megközelítésének eredetisége és kreativitása; a kidolgozás alaposága, ill. tudományos értéke; az önálló, saját munka kimutathatósága, nyilvánvalósága; az írásos anyag, ill. műszaki alkotás (vagy modell) színvonala, az elkészített eszköz működőképessége; a projekt befejezettsége és jövőbeni hasznosíthatósága; az eredmények észszerű és világos értelmezése.

Az ifjúsági versenyről bővebben a Magyar Innovációs Szövetség www.innovacio.hu honlapján lehet tájékozódni. (szer)

Két tornát rendeznek Marosvásárhelyen

Bálint Zsombor

Elkészült a részletes program a női röplabda-bajnokságban, az egyetlenben, amelyben élvonalbeli marosvásárhelyi csapat szerepel az idén. A hibrid rendszerről, a háromcsapatos fordulóról már korábban döntöttek, most azt is közölték, hogy hol és milyen sorrendben játszák a mérkőzéseket. Logikus döntésként általában a házigazda játszik az első és a harmadik napon, így a vendégcsapatok csak két napra kell odautazzanak.

A közzétett program értelmében nagy általánosságban minden részt vevő klub két tornát rendezhet az odavágók folyamán, s a sorsolás úgy hozta, hogy a Marosvásárhelyi CSU Medicina az első két tornának lesz a házigazdája. Október 31-én, szombaton a Bákói Știința ellen kezd Predrag Zucović csapata, míg november 2-án, hétfőn a CS Medgidia ellen szerepel, szintén hazai pályán. Az egy héttel későbbi tornán ismét Marosvásárhelyen játszhat két mérkőzést. Az ellenfél pénteken, november 6-án a CSO

Voluntari, míg 8-án, vasárnap a Bukaresti Dinamo lesz.

A harmadik bajnoki tornára, november 20-21-re Pitești-re utazik a CSU Medicina, ahol előbb a FC Argeșsel, másnap a Balázsfalvi Alba Voleijel mérkőzik, míg november 29-30-án a CSM Târgoviște és a Galaci Belor az ellenfél, a helyszín pedig Medgidia lesz. Az év utolsó tornáját, ezúttal négy csapattal, december 12-14. között Lugoson rendezik, ahol a házigazda mellett a Bukaresti Rapid és a Kolozsvári U-NTT Data várja a CSU Medicina röplabdásait, ennek a tornának a programját később állítják össze, de az már biztos, hogy mindhárom napon pályára lépnek a csapatok.

A tornákon való részvétel érdekében 48 órával korábban el kell végezni a Covid-tesztet, és a mérkőzéseken csak a negatív eredményű játékosok és stábtagok vehetnek részt. A klubnak legkevesebb nyolc ilyen játékosra kell kiállnia, ellenkező esetben elveszíti a mérkőzést. Ez azt jelenti, hogy nincs halasztás, nincs újraütemezés,

a klubok felelőssége, hogy a játékosaik egészségesek maradjanak. Hogy mi történik akkor, ha netán két csapat sem tud kiállni egy-egy hármas tornán, arra egyelőre nincs hivatalos válasz.

Mint Predrag Zucović edzőtől megtudtuk, 16 nevet tartalmaz a bővített keret, ebből nyolcan külföldiek. A légiósok közül ötnek a nevét (Jovanović emelő, Cvijović és Djaković szélsők, Pavlović oppozit – amint a nevekben is látszik, valamennyien délszlávok – és Brittany Witt – amerikai – liberó) már korábban ismertettük. Ugyanakkor Ariana Okuka bosnyák centerrel szerződést bontottak, még mielőtt bemutatkozhatott volna, tekintve, hogy sérülten érkezett. Hozzájuk hárman csatlakoznak. Centerposzton a 22 éves, 190 cm magas, amerikai Paige Alsten erősíti majd a csapatot, aki a floridai Lighthouse Pointból érkezik, legutóbb a georgiai Mercer egyetem csapatában játszott. Egy török center, Gülay Gerçek is csatlakozott a csapathoz, ő 26 éves, és 195 centiméter magas, legutóbb a Bolu Belediyespor játé-

Fotó: Nagy Tibor

kosa volt. A nyolcadik külföldi játékos a keretben az orosz-grúz ketős állampolgárságú, Grúzia válogatottjában kezdőnek számító, 22 éves, 186 cm magas oppozit, Laura Szimonija, aki szintén a Bolu Belediyesportól érkezik, de a múlt idényben megfordult a Galaci Belor csapatában is.

A nyolc belföldi játékos: Iarina Axinte, Florina és Karina Murariu, Raisa Ioan, Carla Mărginean, Maria Codreanu, Gálfalvi Tímea és Irina Răileanu. A legtöbb játékosra ké-

szén állnak, az egyetlen kivétel az U17-es Európa-bajnokságról sérülten visszatérő Iarina Axinte, de úgy tűnik, az első mérkőzésekre kész állapotba hozni őt is – számolt be az edző.

Most már csak abban bíznak, hogy a tesztelés során nem éri keletlenül meglepetés a csapatot, ám tekintve, hogy a játékosok viszonylag elszigetelten élnek az egyetemi klub bentlakásában, remélhetően alacsony az esély, hogy fertőzés jelenjen meg a keretben.

Rebrov egykori csapata ellen mutatkozik be otthon a Ferencváros a BL-ben

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

Szerdán (ma) este második csoportmérkőzését játssza a Ferencváros labdarúgócsapata a Bajnokok Ligájában, a magyar bajnok a Dinamo Kijevet látja vendégül a Groupama Arénában.

A párosítás legérdekesebb szereplője Szerhij Rebrov, a zöld-fehérek vezetőedzője, aki a pályán és a kispadon is nagy sikereket ért el az ukrán klubbal. A 46 esztendőes Rebrov futballistaként 1992 és 2000, valamint 2005 és 2008 között erősítette a kijevieket, akikkel kilenc bajnoki címet nyert, az 1998/1999-es idényben pedig az elődöntőig jutott a legrangosabb európai kupasorozatban. A szakember vezetőedzőként 2014 és 2017 között irányította az együttest, amellyel egymást követő két évben is elhódította a bajnoki címet, és a BL-ben is eljutott az egyenes kieséses szakaszig.

Ebben az időszakban Rebrov és a Dinamo Kijev legfőbb riválisa a Sahtar Donyeck volt, amelyet akkor a kijeviek jelenlegi vezetőedzője, Mircea Lucescu irányított. A román trénerrel nyolc alkalommal került szembe, ezeken a találkozókön három győzelem, egy

döntetlen és négy vereség Rebrov mérlege.

A két csapat korábban csak egyszer találkozott egymással, a Kupagyőztesek Európa Kupájának 1975-ös döntőjében a legendás Valerij Lobanovszkij által dirigált Dinamo 3-0-ra diadalmaskodott. A kijeviek ezenkívül magyar csapattal még kétszer játszottak a nemzetközi kupaporondon, 1989-ben az UEFA-kupa első fordulójában az MTK-t kettős győzelemmel búcsúztatták.

A mérkőzés 22 órakor a szlovák Ivan Kruzliak sípjelére kezdődik, a találkozót az M4 Sport, a DigiSport 3 és a Telekom Sport 3 élőben közvetíti.

A csoport másik mérkőzésén a két sztár csapat, a Juventus és a Barcelona csap össze. Az olasz együttes dupla jubileumra készül, ugyanis ez lesz a klub történetének 200. fellépése a Bajnokok Ligájában, ahol kerekén a 100. sikerét gyűjtheti be. Az El Clásicót szombaton hazai pályán elveszítő katalánok még soha nem nyertek Torinóban.

Az FTC múlt kedden a nyitófordulóban 5-1-re kapott ki az FC Barcelona otthonában, míg a Dinamo hazai pályán szenvedett 2-0-s vereséget a Juventustól.

A mai műsor

A G, az E, az F és a H csoport második fordulójával folytatódik szerdán este a labdarúgó Bajnokok Ligája csoportkör.

A műsor:

* *E csoport:* Krasznodar (orosz) – Chelsea (angol) (19.55 óra, TV: DigiSport 2, Telekom Sport 3, Look Sport), Sevilla (spanyol) – Rennes (francia) (22.00)

* *F csoport:* Club Brugge (belga) – SS Lazio (olasz) (22.00, Telekom Sport 4), Borussia Dortmund (német) – Zenit (orosz) (22.00, DigiSport 4)

* *G csoport:* Ferencváros – Dinamo Kijev (ukrán) (22.00 óra, TV: M4 Sport, DigiSport 3, Telekom Sport 3), Juventus (olasz) – FC Barcelona (spanyol) (22.00: DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport+)

* *H csoport:* Basaksehir (török) – Paris Saint-Germain (francia) (19.55, DigiSport 1, Telekom Sport 2, Look Sport+), Manchester United (angol) – Lipcsei RB (német) (22.00, DigiSport 2, Telekom Sport 2, Look Sport)

Vettel megvádolta a Ferrarit: Leclerc autója gyorsabb

Eddig csak célozgatott rá, Sebastian Vettel most nyíltan ki is mondta: azt feltételezi, hogy a Ferrari Charles Leclercnek jobb autót biztosít, mint neki.

A német pilótának már szombaton, a harmadik szabadedzésen is volt egy gyanakvásra okot adó rádiós megjegyzése. „Ennyi van az

autóban. Legalábbis ebben az autóban” – idézte az M4 Sport a mérnökének tett kijelentését. Azóta kiderült, nem egy félreérthető mondatról volt szó, tényleg annak gondolhatta, aminek hangzott.

A portimaói 10. helye után Vettel egykedvűen nyilatkozgatott a különböző tévécsatornáknak.

Azoknak a riportereknek, akik pozitív eredményként értékelték pontszerzését a 15. rajthelyet hozó időmérője után, elmondta, őt a legkevésbé sem tudja elégedetté tenni a saját mércéjével mérve gyenge helyezés. A német RTL-nek pedig egyenesen kimondta: érzése és a telemetriai adatok áttanulmányozása alapján is meggyőződése, hogy az ő autója nem olyan jó, mint a csapattal maradó Leclercé. „Nyilvánvaló, hogy a másik autó egyértelműen gyorsabb” – jelentette ki.

„Amikor úgy érzem, rendben van egy kanyar, akkor is messze vagyok. Ott, ahol az időt veszítem, egész évben szenvedek. Egy idióta talán sohasem érhet a nyomába (ti. Leclercnek), de hogy én egy komplett idióta lennék? Ezt kétem. Egyszer még úgy is szerencsésnek kéne lennem, és bele kéne trafálnom. Vi-

Lehet különbség a két kocsi között?

Fotó: Ferrari

szont sosem sikerül. És ha mégis meg tudom közelíteni, akkor is csak nagy nehézségek árán. A másik oldalon ez sokkal könnyebbnek tűnik...” – mondta Vettel.

Egy későbbi sajtótájékoztatóján, ahol Mattia Binotto csapatfőnök társaságában vett részt, megkérdezték tőle: nem gondolja-e, hogy az ideji Ferrari egyszerűen jobban fekszik Leclerc vezetési stílusának, mint az övének? Erre azt felelte: ekkora különbség csak emiatt nem alakulhat ki. „Elég régóta verseny-

zek már, és van, hogy az autó fekszik neked, máskor meg nem. Ez itt arról szól, mekkora tapadást érzel, és mennyit használsz belőle. Szerintem Charles más tapadást érez az autó egy bizonyos területén, mint én. Nagyon gyors, és könnyedén megy, miközben ha én próbálok egy kicsit jobban nyomni, kicsúszom a pályáról” – fogalmazott.

A Ferrari csapatfőnöke, Mattia Binotto szerint azonban Vettel alaptalanul gyanúsítgatja őket azzal, hogy jobb autót adnak Lec-

A vb-pontversenyek állása

* *versenyzők:* 1. Hamilton 256 pont, 2. Bottas 179, 3. Verstappen 162, 4. Ricciardo 80, 5. Leclerc 75, 6. Pérez 74, 7. Lando Norris (brit, McLaren) 65, 8. Alexander Albon (thaiöldi, Red Bull) 64, 9. Gasly 63, 10. Sainz 59, 11. Lance Stroll (kanadai, Racing Point) 57, 12. Ocon 40, 13. Vettel 18, 14. Danyil Kvjat (orosz, Alpha Tauri) 14, 15. Nico Hülkenberg (német, Racing Point) 10, 16. Antonio Giovinazzi (olasz, Alfa Romeo) 3, 17. Kimi Räikkönen (finn, Alfa Romeo) 2, 18. Romain Grosjean (francia, Haas) 2, 19. Kevin Magnussen (dán, Haas) 1

* *csapatok:* 1. Mercedes 435 pont, 2. Red Bull 226, 3. Racing Point 126, 4. McLaren 124, 5. Renault 120, 6. Ferrari 93, 7. Alpha Tauri 77, 8. Alfa Romeo 5, 9. Haas 3

lercnek. „Seb és Charles autója azonos, semmi kétség. Nagyon remélem, hogy Sebastian képes lesz jobb helyre kvalifikálni magát Imolában, és többet mutat a versenyen abból, mire képes. Charles kétségkívül nagyon jó, de talán a második versenyzőtől többet vár az ember” – reagált a sportvezető.

Eredményjelző

Forma-1-es Portugál Nagydíj, Portimao (66 kör, 306,826 km)

* *pontszerzők:* 1. Lewis Hamilton (brit, Mercedes) 1:29:56.828 óra, 2. Valtteri Bottas (finn, Mercedes) 25.592 másodperc hátrány, 3. Max Verstappen (holland, Red Bull) 34.508 mp h., 4. Charles Leclerc (monacói, Ferrari) 1:05.312 perc h., 5. Pierre Gasly (francia, Alpha Tauri) 1 kör h., 6. Carlos Sainz Jr. (spanyol, McLaren) 1 kör h., 7. Sergio Pérez (mexikói, Racing Point) 1 kör h., 8. Esteban Ocon (francia, Renault) 1 kör h., 9. Daniel Ricciardo (ausztrál, Renault) 1 kör h., 10. Sebastian Vettel (német, Ferrari) 1 kör h.

* *leggyorsabb kör:* Hamilton, 1:18.750 perc (63. kör)

* *pole pozíció:* Bottas

Vita

Kisvasúti feltámadás

Örvendetes hírként szerezünk tudomást minap a Marosvásárhelyről kiinduló kisvasútjáratok újraindításáról szóló kezdeményezésekről. Amint a leírtak is tanúsítják, a Népújság ez év július 28-i számában megjelent Kisvasút, kerékpárút vagy mind a kettő? című cikk szerzőjének van igaza, ti. hogy a kisvasutaknak igenis van jövőjük. Mifelénk is.

Kelemen Árpád

Az elmúlt hónapokban már olvashattunk az RMDSZ-nek arról a szándékáról, hogy átvinnék a Vásárhelyről induló kisvasutakat bicikliutak kiépítése céljából a megye tulajdonába. A Nyárádmentére és a Mezősegre vezető kerékpárutak ötlete nem elvetendő, de ahogy eddig kinéz a dolog, ebből is továbbra is hiányzik a közép- és hosszú távú stratégia hiánya. Az eddigi hírek alapján úgy tűnik, hogy csak a Maros megyei szakasz átvételét szorgalmazzák, márpedig a végállomások mindkét irányban a szomszédos Hargita, illetve Beszterce-Naszód megyében vannak. Ebből azt láthatjuk, hogy – legalábbis eddig – ebben a tekintetben nincs szándék a két szomszédos megyével való együttműködésre. Márpedig az érintett kisvasutak valamikor egy vagyoni törzsállományt képeztek. A feldarabolás pedig nem tesz jót az ügynek. Ez a folyamat, mint ahogy a Népújság legutóbbi szeptemberi szovátai vendéglátójából is kiderül, már meg is indult. Ugyanis a polgármester szerint az egykori völgyhid (viadukt) pilléreit betelelték a város tulajdonába.

Ezekről a kisvasutakról (többek között) szeptember 22-én már beküldtem egy cikket az újsághoz, de ismeretlen okok miatt az nem került közlésre. (Szerk. megj.: helyhiány választási kampányanyagok miatt.) Ebben már leírtam azt a javaslatomat, hogy ahelyett, hogy a kisvasút töltésére építenék a kerékpárutat, jobb lenne kihasználni annak a védőzónáját, amely a töltést kétoldalt végigkíséri, és amelyet Vajda György is említ a Népújság október 20-i internetes, Felújítják a kisvasút egy szakaszát című cikkében.

Ahogy akkor is írtam, ezzel a megoldással „a kecske is jóllakna, s a káposzta is megmaradna”. Ugyanis a kisvasút területi telekkönyvi bejegyzése a töltésen kívül kiterjed a kíséző védőzónára, valamint az állomások és a pályáörházak területére is, amely még a pályamentén sem párhuzamos kétoldalt a

vasút tengelyével, hanem az érintett telkek nagysága és formája szerint cikcakkos vonalat képez a töltés lábához képest. Nyilván nem érdemtelen már időben megtudni, mi is ezzel kapcsolatban a jelenlegi telekkönyvi jogállás, ugyanis nem zárható, hogy a kies hazánkban bevett szokás szerint egyes területrészeket már mások(ra) telekeltek, mint ahogy fennebb is láttuk. De ugyanúgy tisztázásra szorul, hogy mi a jelenlegi telekkönyvi állapota a vasút tartozékainak: állomásépületek, pályáörházak, kutak stb., ami szintén nem elhanyagolható kérdés.

A Nyárád már létező árvízvédelmi töltéskoronáján kialakított kétsávos, kétirányú bicikliút lenne talán egy másik, bizonyos szempontból még jobb megoldás. Nemcsak a bevezetőben említett cikk írójának alaposan átgondolt érveire szorult, hanem a völgyön hosszában átvezető tervezett autópálya miatt is. Ugyanis így kerülnek a kikapcsolódásra vágyó kerékpározók a legtávolabbi a rendkívül zajos autópályától. Arra is kell gondolni viszont, hogy árvízi vagy vasúti töltés lévén, a majdani kerékpározók fokozottan kell figyeljenek, hisz egy kis nézelődés (kikapcsolódásról van szó, nem versenyről) akár súlyos balesettel is járhat a töltésről való lebukás esetén, ami nem elhanyagolandó hátrány. Nem ismerem, milyenek a példaként emlegetett külföldi bicikliutak, de egy dolog biztos: ebben az esetben sem lehet háttérismeretek birtokában csak úgy átvinni azokat a megoldásokat.

Apropó autópálya. Egyelőre az van, hogy annak a helyenként 7 méterre is felmagasodó és a völgyet majdan egész hosszában valóságos falként kettéválasztó töltéséről sehol sem lehet majd le- és felhajtani, amelyet még a Népújság október 14-i cikke is megerősíteni látszik, hisz abban csak a nyomvonal-változtatásról folyik a küzdelem a tervező-bürokratával. Ráadásul az autópályáról sem szervezett senki közmegehallgatást, pedig egyes nemkormányzati szervezetek joggal vetették fel az autópálya építésével kapcsolatban annak a többi terület-rendezési tervvel igen szükséges – és tegyük hozzá, a törvény által is megkövetelt – összehangolása igényét. És ha megépül, kerékpárral át lehet-e majd jutni a völgy bal, illetve jobb oldalára (attól függően, hogy az árvízi vagy a kisvasúti töltésről beszélünk)? Egyelőre úgy tűnik, hogy az érintett polgármesterek elszigetelten vívják sziszifuszi küzdelmüket a számukra lehető legjobb megoldás elérése érdekében. Ha ezt összevetjük a szovátai telekkeléssel és a bevezetőben említett

cikk tartalmával, azt látjuk, hogy a politikum részéről nemcsak a kisvasút/bicikliút tekintetében sántít az együttműködés és stratégiai gondolkodás.

Visszatérve a bevezetőben említett cikkhez, konkrét bizonyítékát látjuk annak, hogy ha a politikum valóban utána akart volna járni a dolognak, akkor megtudhatta volna, hogy igenis van még kivel és mivel jövőt teremteni egy turisztikai célú kisvasútnak. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint épp a vasúti hatóság pozitív hozzáállása az ügyhöz. Erről már a Népújság 2002. február 26-i cikke is tudósít. Mi több, ebből azt is megtudhattuk, hogy a keskeny nyomtávú kisvasutat a megyei területrendezési tervbe is belefoglalták, amelyet az illetékes minisztérium jóvá is hagyott. A későbbiekben viszont már valahol elsikkadt a kisvasút ügye. Úgy tűnik, kényelmesebb volt 18 év után mindezek helyett kijelenteni, hogy a kisvasút ügye teljesen reménytelen, hiszen semmi nem maradt már meg. Ezt az állítást cáfolják a Népújság 2000-es években megjelent tudósításai is, amelyekben a megszólaltatott vasúti illetékesek arról tájékoztatnak, hogy ők hajlandók konzerválni a vasúti létesítményeket, de ehhez az önkormányzatok támogatását is kérik.

Sőt, még dokumentumok is léteznek. Például az 1912-ben kiadott engedélykírat szerint a jelenleg több megyére kiterjedő tervezett pálya összhossza mintegy 188 km, amelyből a marosvásárhely–parajdi vonalhossz 83 km, a mezősegi pedig 105 km lenne. E kisvasút létesítéséről az 1912. évi XLVI. törvény cikk rendelkezik. A mezősegi vagy maros-tordai vasútként emlegetett kisvasút építési szerződését a valamikori Maros-Torda megye és Marosvásárhely város mint koncessziótulajdonosok és a Magyar–Belga Fémipargyár már 1909-ben aláírták, és amelyet a képviselőháznak jóváhagyására bemutatnak. Ezt

megelőzően Marosvásárhelyen anket volt, amelyen a kormány képviselőjében Déry államtitkár és Kós földművelésügyi miniszteri kirendeltségi főnök jelent meg, a vármegyét ifjabb Ugron Gábor főispán, Marosvásárhely városát pedig Bernády György polgármester, Köllő Ignác alispán és Bethlen István gróf, országgyűlési képviselő képviselte. A kisvasút építésének 1911-ben történő megkezdéséről már a Budapesti Hírlap októberi száma is tudósít. A marosvásárhely–szászlekenicei és kolozsnagyida–szászlekenicei vonalakat maga a honvédség építette meg alig néhány hónap leforgása alatt. A kisvasút igénye viszont jóval régebbi keletű. Úgy tűnik, már korábban is készültek tervek, hiszen a Népújság 2007. október 4-i cikkében megszólaltatott egykori vasúti alkalmazott szerint a szovátai viadukt építését már 1906-ban megkezdték. Mi több, egy korabeli tudósítás szerint a kereskedelemügyi miniszter ifjabb Solymosi László báró nagyszeremi és Z. Knöpfler Elek marosvásárhelyi lakosoknak, a valamikori magyar államvasutak Nyárád menti állomásából kiágazólag Nyárádszeredáig vezetendő gőzmozdonyú helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedelmet egy évre megadta. De még ennél korábbi tervről tudósít az Építő Ipar 1894. január 14-i száma, amely szerint „a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ifj. Abrányi Kornél, Horváth Gyula, gróf Lázár Jenő országgyűlési képviselő és báró Kemény Kálmán val. belső titkos tanácsosnak, (...) Maros-Vásárhelytől kiindulólág Nyárad-Szereda, Kis-Adorján és Szovath községeken át Parajdig vezetendő helyi érdekű gőzmozdonyú vasútvonalra kiadott előmunkálati engedélyek érvényét félévre meghosszabbította”.

Az egykori maros-tordai helyi érdekű kisvasút végleges 185 km-es hosszából a 100 km-t kitevő marosvásárhely–deményházi és maros-

vásárhely–mezőmehesi vonalakat 1915. február 1-jén nyitották meg. A vasút életét viharos események is tarkították. Egy ilyenről tudósít a Friss Ujság 1933. október 7-i száma, miszerint merénylők hatalmas kövekkel és fadarabokkal torlaszolták el a pályát, aminek következtében a kisvonat két kocsija kisiklott. Pikáns része a hírnök, hogy az utasok közül néhányan többször utanalóttek a merénylőknek, akiknek mégis sikerült elmenekülniük a közeli erdőbe.

A vasúti közlekedést többrendbeli szabályozás rendezte. Egyik ilyen a valamikori Hajdu vármegyei »Vigyázz ha jön a vonat« intő táblával ellátott vasúti útátjáróknál követendő eljárásról szóló, 1905-ben kiadott szabályrendelet.

Biztató jelek vannak tehát arról, hogy ezeknek a keskenyvágányú kisvasutaknak lehet egy másik, turisztikai utólete, ha azt a pártoló nemkormányzati szervezetek, lelkes hozzáértő magánszemélyek és a jelek szerint a vasúti illetékesek megváltozott hozzáállása mellett a politikum is támogatná. És ez nem zárja ki a bicikliutak létesítését sem. E két alternatív közlekedési és kikapcsolódási változat egymást kiegészítő versengése hozhatna egy újabb vidékfejlesztési lehetőséget a Nyárádmentére és a Mezősegre. Meglehet, egy nem túl távoli jövőben helyenként még a gyimesbüki vasúti múzeumban kiállított, humoros barátságos és közvetlen megszólítású figyelmeztető tábla felirata is fogja majd figyelmeztetni az útátjáróknál és állomásoknál a szerelvény közlekedésére többek között a megfáradt biciklis turistákat, (mai helyesírással) emígyen: „VIGYÁZZ!!! Ha szól a csöngettyű, a sorompók közé menni tilos; ha köztük vagy, sietve távozzal!”.

Forrás: Népújság, Budapesti Hírlap, Az Ujság, Friss Ujság, Ujság, Építő Ipar, Erdélyi Szemle.

Maros Megyei Tanács

Szeptembertől újraindult a Románia iskoláiért program a világvjárvány kapcsán elrendelt korlátozások figyelembevételével

A 2017-2023-as Románia iskoláiért program (tej-kifli program) lebonyolításáért felelős megyei bizottság nevében tájékoztatjuk az érdekelteket, hogy 2020.09.15-től a program keretében újraindult a tejtermékek, pékáru és alma osztása a Maros megyei normál programmal működő akkreditált állami és magánóvodákban, valamint az általános iskolákban és a középiskolákban.

A termékeket a Maros Megyei Tanács által kötött keretszerződések 3. számú alszerződése alapján osztják ki a szolgáltatócégek az alábbiak szerint: a tej és tejtermékek szállításával és forgalmazásával a FRIESLAND CAMPINA ROMÂNIA RT. foglalkozik, a LOGISTIC MEDIA POP ART KFT. felelős a gyümölcs szállításáért, a pékáru szállítását és forgalmazását a GRANPAN DOR KFT. biztosítja.

A 2020/2021-es tanévben több önkormányzat, így Nyárádszereda, valamint Kibéd, Nyárádgálfalva, Gernyeszeg, Backamadaras, Nyáradremete és Makfalva községekben a polgármesteri hivatal helyi szinten szervezte meg a programhoz kapcsolódó termékek beszerzésére vonatkozó versenytárgyalásokat. Így ezeken a településeken a termékek szállítása és forgalmazása a helyi közigazgatás által kötött szerződések alapján történik.

A járvány kapcsán a tanintézeteknek képzést tartottak arról, hogy milyen procedúra alapján vegyék át és osszák ki a termékeket biztonságos körülmények között, továbbá az óvodáknak és az iskoláknak mindennap jelenteniük kell, hogy a következő napon hány óvoda és tanuló vesz részt fizikailag is a tanórákon, hogy a termékeket szállító cégek tudják, hány adag terméket kell kiosztaniuk a következő tanítási napon.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek!

Az MCA Health Care orvosi laboratórium folyamatosan a betegek rendelkezésére áll, és a fokozott biztonsági előírásokat betartva, a COVID-19-járvány idején is elvégzi az egészségügyi biztosítópénztár által megtérített laboratóriumi vizsgálatokat.

Laboratóriumi mintavételre hétfőtől péntekig 7–11 óra között várjuk önöket.

www.doraoptics.ro

DORA
OPTICS

• OPTIKA • KIVIZSGÁLÁSOK • KEZELÉSEK • MŰTÉTEK •

A Dora Optics szemklinikán a legjobb szakemberek gondoskodnak Önről, legyen szó kivizsgálásról, műtétről vagy akár szemüvegről. Megtalál minket az alábbi városokban:

- **MAROSVÁSÁRHELY**
 - Mărășești tér, 21 sz., Tel.: 0733-553.976
 - 1918 Dec. 1 sugárút, 126 sz., Tel: 0265-250.475; 0755-088.379
- **SZÁSZRÉGEN**
 - Libertății sugárút 12/2, Tel: 0265-512.095; 0733-553.971
 - Cardinal Al. Todea u., 25/A, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA**
 - Pompierilor u., 1 sz., Tel: 0265-576.514; 0733-553.973
- **MEDGYES**
 - Pompierilor u., 4 sz., Tel: 0265-843.720; 0735-830.678
- **LUDAS**
 - 1 Dec. 1918 u., 7 sz., 0735-786.853
- **DICSŐSZENTMÁRTON**
 - Victoriei u., 21 sz., Tel: 0736-386.353

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

FÉMCSARNOKOT GYÁRTÓ ÉS SZERELŐ CÉG MUNKÁSOKAT alkalmaz. Tel. 0744-511-215. (22329-1)

ADÁSVÉTEL

ELADÓ sír a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Tel. 0747-892-542. (p.-l)

ELADÓ 43 ár (4300 m²) szántóterület Dózsa György községben. Tel. 0770-589-907. (9392)

SAJTÓPRÉS
SZERDA 20⁰⁰

ETV

MISSISSIPPI SZŐNYEGMOSÓ
Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon. Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással. Kanapé-, ülógarnitúra-tisztítás. Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (sz.-l)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **FEHÉR ISTVÁN** az Izorep volt alkalmazottja október 26-án, rövid szenvedés után, életének 71. évében elhunyt. Temetése október 29-én, csütörtökön 13 órakor lesz a római katolikus temetőben. Nyugodjon békében!
Gyászoló szerettei. (9403)

MINDENFÉLE

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalkozók: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (22144-l)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (8974)

VÁLLALUNK tetőjavítást, építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, cserépforgatást, meszelést, vakolást, bádogosmunkát, fából készítünk tetőt. Saját anyaggal is dolgozunk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0727-548-721. (9144)

VÁLLALOK csatornatarakítást és -javítást, régi tető felújítását, tetőkészítést (Lindab lemez), festést, bádogosmunkát. Tel. 0742-421-164. (9235)

KÉSZÍTÜNK és javítunk tetőket és csatornákat. Tel. 0752-377-342. (9357-l)

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserépből és cserépből, valamint sürgős javítást. Tel. 0755-938-420. (9377-l)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk az október 28-án elhunyt drága jó édesapára, apósra, nagytatára és dédapára, **ILYÉS DÉNESRE** halálának 3. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzik lányai, Telka és Zita és azok családja. (v.-l)

Az életünk csendesen megy tovább, de emléked elkísér egy életen át...

Fájó szívvel emlékezünk **BÁTHORY ISTVÁN LEVENTÉRE** (Bil), aki 2017. október 28-án elhunyt. Emlékét őrzik szerető családja. (9399)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Fájó szívvel búcsúzzunk szeretett lakótársunktól, **KISS ÁRPÁDTÓL**. Együttérzésünket és őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A Petru Dobra utcai 24-es tömbház lakói. (9393-l)

Semmi sem fájdalmasabb az életben, mint egy szeretett személy elvesztése. Osztozunk kollégánk, Bakó Tünde Gyöngyi fájdalmában, együttérzésünket fejezzük ki ezekben a szomorú és fájdalmas percekben, amikor szeretett **ÉDESAPJÁTÓL** búcsúzzuk. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A Gedeon Richter Románia Rt. munkaközössége. (sz.-l)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönjük mindazoknak, akik mellettünk álltak és utolsó útjára elkísérték **KERESTÉLY SÁNDORT**. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos felesége, két leánya és azok családja. (9379-l)

therezia[®]
Mezőpaniti tejtermékek...

NE
SPĂLĂM MĂINILE
REGULAT CU APĂ ȘI SĂPUN

PURTĂM
MASCA MEREU,
PRECUM SUPEREROII

PĂSTRĂM
DISTANȚA
LA ȘCOALĂ ȘI LA JOACĂ

RESPECTĂM
INDICAȚIILE
PROFESORILOR

**RĂMÂNEM O ECHIPĂ
PĂSTRĂM VIITORUL ÎN SIGURANȚĂ**

Rendszeresen kezet
MOSUNK
vizzel és szappannal

Mindig
MASZKOT
viselünk, mint a szuperhősök

Megőrizzük a
TÁVOLSÁGOT
az iskolában és játék közben

Betartjuk a tanárok
UTASÍTÁSAIT

**Egy csapat maradunk
A biztonságos jövő érdekében**

